
NOVENTRA
LEARN SKILLS. CREATE YOUR FUTURE.
آموزش جامع خیاطی نوونترا
فصل چهارم
متد متریک
آموزش اصول، محاسبات و ترسیم الگو با روش متریک
پیش
پشت
اندازه‌گیری
محاسبات
ترسیم الگو
اجرای نهایی
NOVENTRA Academy
SEWING & FASHION DESIGN

فصل چهارم

الگوسازی به روش متریک

مقدمه

هنرجوی عزیز، به یکی از مهم‌ترین و جذاب‌ترین بخش‌های دنیای خیاطی خوش آمدی.

تا اینجا با ابزارهای خیاطی، انواع پارچه و اصول اولیهٔ دوخت با دست و چرخ خیاطی آشنا شدی. اکنون زمان آن رسیده است که قدمی فراتر برداری و وارد دنیای الگوسازی شوی.

الگوسازی مرحله‌ای است که در آن اندازه‌های بدن به نقاط، خطوط و قطعاتی روی کاغذ تبدیل می‌شوند. این قطعات پس از برش پارچه و دوخت، شکل نهایی لباس را می‌سازند.

در این فصل، آموزش را با روش متریک آغاز می‌کنیم. قدم‌به‌قدم یاد می‌گیریم چگونه اندازه‌های بدن را ثبت کنیم، نقاط موردنیاز را مشخص کنیم و با رعایت ترتیب مراحل، الگوی بالاتنه را رسم کنیم.

هدف ما فقط حفظ‌کردن مراحل رسم نیست؛ بلکه می‌خواهیم دلیل هر مرحله را بشناسیم تا بتوانیم با دقت و اعتمادبه‌نفس الگو بکشیم.

به خاطر داشته باش: هر لباس زیبا، پیش از آنکه روی تن بنشیند، روزی روی کاغذ شکل گرفته است.

درس اول: آشنایی با الگو و اصول اولیهٔ الگوسازی

۱ .الگو چیست؟

الگو، نقشهٔ دوبعدی قطعاتی است که از پارچه بریده می‌شوند تا پس از اتصال و دوخت، لباس را تشکیل دهند.

هر قطعهٔ الگو می‌تواند اطلاعاتی مانند موارد زیر داشته باشد:

- شکل و اندازهٔ قطعه
- خطوط برش و دوخت
- محل پنس‌ها و برش‌ها
- نشانه‌های اتصال قطعات
- جهت قرارگیری روی پارچه
- مقدار زاپاس دوخت، در صورت نیاز

الگوی صحیح باید با اندازه‌های بدن، مدل لباس، نوع پارچه و روش دوخت هماهنگ باشد.

۲ .ارتباط بدن، لباس و الگو

برای یادگیری الگوسازی باید سه مفهوم را از یکدیگر بشناسیم:

بدن :دارای اندازه‌ها و فرم سه‌بعدی است. دور سینه، دور کمر، دور باسن و طول تنه از جمله اندازه‌های مورد استفاده در الگوسازی هستند.

لباس :پوششی است که روی بدن قرار می‌گیرد و می‌تواند اندامی، معمولی یا آزاد طراحی شود.

الگو :نقشهٔ قطعاتی است که با برش پارچه و اتصال آن‌ها به یکدیگر، لباس را می‌سازند.

مسیر کلی کار به این شکل است:

شناخت بدن ← اندازه‌گیری ← تعیین ویژگی‌های لباس ← رسم الگو ← برش پارچه ← دوخت و بررسی تن‌خور

۳ .چرا الگو دوبعدی است، اما بدن سه‌بعدی؟

بدن انسان دارای حجم و انحناست؛ برای مثال، قسمت سینه، پشت و شانه‌ها کاملاً مسطح نیستند.

اما الگو روی سطحی دوبعدی رسم می‌شود. الگوساز باید قطعاتی طراحی کند که پس از برش و اتصال، فرم و حجم موردنیاز لباس را ایجاد کنند.

برای شکل‌دادن به لباس می‌توان از روش‌هایی مانند پنس، برش‌های طراحی‌شده، درزها و تنظیم انحنای خطوط استفاده کرد.

۴ .اندازهٔ بدن و اندازهٔ الگو چه تفاوتی دارند؟

اندازهٔ بدن، ابعادی است که مستقیماً از بدن فرد اندازه‌گیری می‌شود.

اندازهٔ الگو، ابعادی است که برای ساخت قطعات لباس در نظر گرفته می‌شود.

برای مثال، اگر دور سینهٔ فردی ۹۶ سانتی‌متر باشد، لزوماً به این معنا نیست که دور سینهٔ لباس نیز باید دقیقاً ۹۶ سانتی‌متر باشد.

مدل لباس و میزان آزادی موردنیاز بر اندازهٔ نهایی لباس تأثیر می‌گذارند.

۵ .آشنایی با اجزای اصلی الگو

نقطه :محل مشخصی روی نقشهٔ الگو است که برای تعیین موقعیت یا اتصال خطوط استفاده می‌شود.

خط :مسیری است که دو یا چند نقطه را به یکدیگر متصل می‌کند.

خط راهنما: برای تعیین موقعیت نقاط و کنترل رسم به‌کار می‌رود.

خط منحنی :در قسمت‌هایی مانند یقه و حلقهٔ آستین کاربرد دارد.

خط دوخت :مسیر اتصال دو قطعه هنگام دوخت را مشخص می‌کند.

خط برش :مرزی است که پارچه مطابق آن بریده می‌شود.

توجه داشته باش که خط دوخت و خط برش همیشه یکسان نیستند؛ زیرا ممکن است برای اتصال قطعات، زاپاس دوخت در نظر گرفته شود.

۶ .اشتباه رایج هنرجویان

یکی از اشتباهات رایج این است که هنرجو تصور می‌کند با داشتن یک اندازه، مانند دور سینه، می‌تواند تمام قسمت‌های الگو را رسم کند.

درحالی‌که برای رسم الگوی بالاتنه به اندازه‌های مختلفی نیاز داریم و هر اندازه کاربرد مشخصی دارد.

پیش از استفاده از هر اندازه باید بدانیم:

۱ .این اندازه مربوط به کدام قسمت بدن است؟

۲ .از کجا تا کجا اندازه‌گیری شده است؟

۳ .در کدام بخش الگو استفاده می‌شود؟

۴ .آیا روش محاسبه با روش الگوسازی مورد استفاده هماهنگ است؟

جمع‌بندی درس اول

در این درس آموختیم که:

- الگو نقشهٔ قطعات لباس است.
- بدن سه‌بعدی و الگو دوبعدی است.
- اندازهٔ بدن با اندازهٔ نهایی لباس و اندازهٔ الگو تفاوت دارد.
- نقاط، خطوط و منحنی‌ها اجزای اصلی الگو هستند.
- برای رسم صحیح، باید کاربرد هر اندازه و خط را بشناسیم.

اصل **NOVENTRA:** هیچ اندازه، نقطه یا خطی را بدون شناخت کاربرد آن وارد الگو نمی‌کنیم.

درس دوم: ابزارهای الگوکشی و اصول اندازه‌گیری بدن

۱ .چرا باید پیش از رسم الگو اندازه‌گیری را یاد بگیریم؟

الگوکشی از اندازه‌گیری آغاز می‌شود. اگر اندازه‌ای اشتباه ثبت شود، حتی رسم دقیق خطوط نیز ممکن است به الگویی نامناسب منجر شود.

برای مثال، اگر دور سینهٔ فردی ۹۶ سانتی‌متر باشد، اما هنگام اندازه‌گیری متر بیش از حد سفت کشیده شود و عدد ۹۲ سانتی‌متر ثبت شود، الگو بر اساس اندازه‌ای نادرست ساخته خواهد شد.

۲ .ابزارهای اصلی الگوکشی

- متر خیاطی :برای اندازه‌گیری دورها و طول‌های بدن.
- خط‌کش مستقیم :برای رسم خطوط صاف و اندازه‌گیری فاصله‌ها.
- گونیا :برای رسم و کنترل زاویه‌های قائمه.
- خط‌کش منحنی :برای رسم منحنی‌هایی مانند یقه و حلقهٔ آستین.
- مداد و پاک‌کن :برای رسم نقاط، خطوط و اصلاح آن‌ها.
- کاغذ الگو :برای انتقال اندازه‌ها و رسم نقشهٔ الگو.

نکته: داشتن ابزار مناسب کافی نیست؛ روش صحیح استفاده از آن‌ها نیز اهمیت دارد.

۳ .اصول اندازه‌گیری صحیح بدن

هنگام اندازه‌گیری، نکات زیر را رعایت کن:

۱ .فرد در وضعیت طبیعی بایستد.

۲ .لباس او تا حد امکان نازک باشد و حجم اضافی ایجاد نکند.

۳ .متر پیچ‌خورده نباشد.

۴ .متر بدن را فشرده نکند و بیش از حد آزاد هم نباشد.

۵ .اندازه‌های دوری در مسیر صحیح بدن گرفته شوند.

۶ .نقطهٔ شروع و پایان اندازه‌های طولی مشخص باشد.

۷ .اندازه‌ها بلافاصله ثبت شوند.

۸ .در صورت وجود اختلاف، اندازه‌گیری دوباره بررسی شود.

۴ .تفاوت اندازه‌های دوری و طولی

اندازه‌های دوری :متر پیرامون بخشی از بدن قرار می‌گیرد.

نمونه‌ها:

- دور سینه
- دور کمر
- دور باسن

اندازه‌های طولی :فاصلهٔ میان دو نقطهٔ مشخص از بدن اندازه‌گیری می‌شود.

نمونه‌ها:

- قد بالاتنه
- طول آستین
- قد لباس

در اندازه‌های طولی، تعیین دقیق نقطهٔ شروع و پایان اهمیت زیادی دارد.

۵ .چگونه اندازه‌گیری اشتباه را تشخیص دهیم؟

فرض کنیم دور سینهٔ یک هنرجو در اندازه‌گیری اول ۹۶ سانتی‌متر و در اندازه‌گیری دوم ۹۱ سانتی‌متر ثبت شده است.

این اختلاف را نباید نادیده گرفت. باید بررسی کنیم:

- آیا متر در هر دو بار از مسیر یکسانی عبور کرده است؟

- آیا متر در یک بار بیش از حد سفت بوده است؟
- آیا وضعیت بدن تغییر کرده است؟
- آیا عدد به‌درستی خوانده و ثبت شده است؟

پس از بررسی، اندازه‌گیری را دوباره انجام می‌دهیم.

۶ .دفتر ثبت اندازه‌ها

برای جلوگیری از اشتباه، اندازه‌ها را در جدولی منظم ثبت می‌کنیم.

مقدار	نام اندازه	واحد
—	دور سینه	سانتی‌متر
—	دور کمر	سانتی‌متر
—	دور باسن	سانتی‌متر
—	قد بالاتنه	سانتی‌متر
—	طول آستین	سانتی‌متر

این جدول نمونه‌ای آموزشی است و فهرست کامل اندازه‌های موردنیاز برای تمام لباس‌ها محسوب نمی‌شود.

جمع‌بندی درس دوم

- ابزارها باید درست انتخاب و استفاده شوند.
- اندازه‌های دوری و طولی با یکدیگر تفاوت دارند.
- مسیر متر و محل شروع و پایان بر نتیجه اثر می‌گذارند.
- اندازه‌های مشکوک باید دوباره بررسی شوند.
- ثبت منظم اندازه‌ها از اشتباه در مراحل بعدی جلوگیری می‌کند.

اصل NOVENTRA: اندازه‌گیری دقیق، پایهٔ رسم یک الگوی قابل‌اعتماد است.

درس سوم: آشنایی با نقاط و خطوط پایه در الگوی بالاتنه

۱ .چرا باید نقاط و خطوط الگو را بشناسیم؟

الگوی لباس از مجموعه‌ای از نقاط، خطوط مستقیم و منحنی‌ها تشکیل شده است.

هر نقطه موقعیت مشخصی را نشان می‌دهد و اتصال نقاط مرتبط به یکدیگر، خطوط الگو را ایجاد می‌کند.

اگر محل نقاط اشتباه باشد، خطوطی که به آن‌ها متصل می‌شوند نیز ممکن است در جای نامناسبی قرار بگیرند.

۲ .نقطهٔ مرجع چیست؟

نقطهٔ مرجع، نقطه‌ای است که برای آغاز رسم، تعیین موقعیت نقاط دیگر یا کنترل اندازه‌ها انتخاب می‌شود.

در الگوکشی، برخی نقاط با استفاده از فاصلهٔ مشخص از یک نقطهٔ مرجع تعیین می‌شوند.

نکته: نقطهٔ آغاز و روش تعیین آن باید مطابق دستورالعمل روش الگوسازی مورد استفاده باشد.

۳ .خط عمودی و خط افقی

خط عمودی :راستای بالا و پایین را مشخص می‌کند.

خط افقی :راستای چپ و راست را مشخص می‌کند.

این خطوط به ما کمک می‌کنند فاصله‌ها را منظم اندازه بگیریم و موقعیت نقاط را کنترل کنیم.

برای بررسی عمودبودن خطوط و ایجاد زاویهٔ قائمه از گونیا استفاده می‌کنیم.

۴ .خطوط مهم در الگوی بالاتنه

- خط سینه :خطی مرجع برای تعیین موقعیت بخش مربوط به سینه در الگو.
- خط کمر :خطی برای مشخص‌کردن محل کمر در الگو.
- خط باسن :در الگوهای بالاتنهٔ بلند و لباس‌هایی که تا محدودهٔ باسن ادامه دارند کاربرد دارد.
- خط وسط جلو :خط مرجع بخش جلوی الگو.
- خط وسط پشت :خط مرجع بخش پشت الگو.
- خط پهلو :خط کناری الگوی جلو و پشت که در ساختار لباس نقش دارد.

محل و ترتیب رسم این خطوط باید مطابق روش الگوکشی و نوع لباس تعیین شود.

۵ .تفاوت خط راهنما و خط نهایی الگو

همهٔ خطوطی که روی کاغذ رسم می‌شوند، مرز نهایی برش نیستند.

خط راهنما :برای تعیین موقعیت نقاط و کنترل رسم استفاده می‌شود.

خط ساختاری :بخشی از ساختار الگو را مشخص می‌کند.

خط دوخت :محل اتصال قطعات هنگام دوخت را نشان می‌دهد.

خط برش :مرزی است که پارچه مطابق آن بریده می‌شود.

بنابراین، پیش از برش باید کاربرد هر خط را به‌درستی تشخیص دهیم.

۶ .تمرین آموزشی

روی کاغذ یک نقطهٔ فرضی انتخاب کن و نام آن را **A** بگذار.

۱ .از نقطهٔ **A** یک خط عمودی رسم کن.

۲ .از همان نقطه یک خط افقی رسم کن.

۳ .با گونیا راستای خطوط را بررسی کن.

۴ .چند نقطهٔ فرضی روی خطوط مشخص کن و برای آن‌ها نام بگذار.

۵ .توضیح بده کدام خطوط فقط برای راهنمایی رسم شده‌اند.

جمع‌بندی درس سوم

- نقطهٔ مرجع، پایهٔ تعیین موقعیت نقاط دیگر است.
- خطوط افقی و عمودی به نظم رسم کمک می‌کنند.
- خطوط سینه، کمر، وسط جلو، وسط پشت و پهلو کاربردهای متفاوتی دارند.
- خط راهنما، خط دوخت و خط برش یکسان نیستند.
- ترتیب رسم باید با روش الگوسازی مورد استفاده هماهنگ باشد.

اصل NOVENTRA: هر نقطه باید جای مشخصی داشته باشد و هر خط باید دلیل روشنی برای حضور در الگو داشته باشد.

درس چهارم: از اندازه‌های بدن تا اندازه‌های الگو

۱ .چرا اندازهٔ بدن با اندازهٔ الگو متفاوت است؟

بدن انسان سه‌بعدی است، اما الگو روی سطحی دوبعدی رسم می‌شود. برای تبدیل اندازه‌های بدن به الگو، باید از روش مشخصی استفاده کنیم.

همچنین لباس‌ها همیشه کاملاً به بدن نمی‌چسبند. بعضی لباس‌ها اندامی، بعضی معمولی و بعضی آزاد طراحی می‌شوند.

به همین دلیل، اندازهٔ الگو و اندازهٔ نهایی لباس ممکن است با اندازهٔ بدن متفاوت باشند.

۲ .سه مفهوم مهم در الگوسازی

الف) اندازهٔ بدن

اندازه‌ای است که مستقیماً از بدن فرد می‌گیریم؛ مانند دور سینه، دور کمر و دور باسن.

ب) اندازهٔ نهایی لباس

اندازه‌ای است که لباس پس از دوخت باید داشته باشد. این اندازه به مدل لباس و میزان آزادی موردنظر بستگی دارد.

ج) اندازهٔ الگو

اندازه‌ای است که هنگام رسم، برای بخش‌های مختلف الگو در نظر می‌گیریم. این اندازه باید با روش الگوسازی و مدل لباس هماهنگ باشد.

این سه مفهوم با یکدیگر ارتباط دارند، اما نباید آن‌ها را یکسان در نظر بگیریم.

۳ .آزادی لباس چیست؟

فضای اضافه‌ای که در طراحی لباس نسبت به اندازهٔ بدن در نظر گرفته می‌شود، «آزادی لباس» نام دارد.

این فضا می‌تواند برای راحتی حرکت، ایجاد فرم ظاهری خاص یا پوشیدن لباس روی لباس دیگر در نظر گرفته شود.

برای مثال، دو لباس را تصور کن که برای فردی با دور سینهٔ یکسان طراحی شده‌اند:

- **لباس اول اندامی است.**
- **لباس دوم آزاد و راحت طراحی شده است.**

بنابراین، اندازهٔ نهایی این دو لباس می‌تواند متفاوت باشد.

۴ .مثال عددی برای درک مفهوم آزادی

فرض کنیم دور سینهٔ فردی ۹۶ سانتی‌متر باشد.

برای آموزش مفهوم آزادی، دو حالت فرضی در نظر می‌گیریم:

مورد	اندازه
دور سینهٔ بدن	۹۶ سانتی‌متر

۴ سانتی‌متر آزادی فرضی لباس اول

۱۰۰ سانتی‌متر دور نهایی فرضی لباس اول

۸ سانتی‌متر آزادی فرضی لباس دوم

۱۰۴ سانتی‌متر دور نهایی فرضی لباس دوم

محاسبهٔ لباس اول:

۹۶ + ۴ = ۱۰۰ سانتی‌متر

محاسبهٔ لباس دوم:

۹۶ + ۸ = ۱۰۴ سانتی‌متر

توجه :اعداد ۴ و ۸ فقط برای آموزش مفهوم آزادی انتخاب شده‌اند و مقدار ثابت یا تجویزی برای تمام لباس‌ها نیستند.

۵ .چرا آزادی لباس همیشه یکسان نیست؟

زیرا مدل‌ها و پارچه‌ها ویژگی‌های متفاوتی دارند.

برای مثال، آزادی موردنیاز یک بلوز ظریف و اندامی ممکن است با آزادی موردنیاز یک کت متفاوت باشد.

هنگام تعیین آزادی باید به این موارد توجه کنیم:

۱ .لباس چه مدلی دارد؟

۲ .چه فرمی باید روی بدن ایجاد کند؟

۳ .پارچه چه ویژگی‌هایی دارد؟

۴ .فرد هنگام پوشیدن لباس به چه مقدار آزادی حرکت نیاز دارد؟

۵ .دستورالعمل روش الگوسازی چه مقداری را تعیین می‌کند؟

۶ .آیا اندازهٔ کامل بدن مستقیماً روی یک قسمت الگو رسم می‌شود؟

خیر. اندازهٔ کامل یک بخش از بدن ممکن است در ساختار الگو میان قسمت‌های مختلف تقسیم یا به روش مشخصی تبدیل شود.

برای مثال، در طراحی بالاتنه، الگوی جلو و پشت هرکدام بخشی از ساختار لباس را تشکیل می‌دهند.

نحوهٔ تقسیم اندازه‌ها باید مطابق روش الگوسازی مورد استفاده باشد. نباید بدون بررسی دستورالعمل فرض کنیم که تمام اندازه‌ها باید به‌طور مساوی تقسیم شوند.

۷ .سه اشتباه رایج هنرجویان

اشتباه اول: برابر دانستن اندازهٔ بدن و اندازهٔ لباس

اندازهٔ بدن نقطهٔ شروع طراحی است، اما اندازهٔ نهایی لباس می‌تواند با توجه به مدل تغییر کند.

اشتباه دوم: اشتباه گرفتن آزادی لباس با زاپاس دوخت

آزادی برای ایجاد فضای لازم در لباس در نظر گرفته می‌شود؛ اما زاپاس دوخت، مقداری از پارچه است که برای اتصال قطعات هنگام دوخت لازم داریم.

اشتباه سوم: استفاده از یک مقدار ثابت برای تمام لباس‌ها

مقدار آزادی باید با مدل لباس، جنس پارچه و دستورالعمل روش الگوسازی هماهنگ باشد.

۸ .تمرین هنرجو

فرض کن دور سینهٔ فردی ۹۲ سانتی‌متر است.

۱ .اگر برای یک لباس فرضی ۶ سانتی‌متر آزادی در نظر بگیریم، دور نهایی لباس چقدر خواهد بود؟

۲ .آیا همین مقدار آزادی برای تمام مدل‌های لباس مناسب است؟ چرا؟

۳ .تفاوت آزادی لباس با زاپاس دوخت چیست؟

۴ .چرا پیش از استفاده از یک فرمول باید بدانیم آن فرمول برای کدام بخش لباس طراحی شده است؟

جمع‌بندی درس چهارم

در این درس آموختیم که:

- اندازهٔ بدن، اندازهٔ الگو و اندازهٔ نهایی لباس مفاهیم متفاوتی هستند.
- آزادی لباس با زاپاس دوخت تفاوت دارد.
- مقدار آزادی به مدل لباس، پارچه و روش طراحی بستگی دارد.
- اندازه‌ها باید مطابق ساختار الگو و دستورالعمل روش مورد استفاده به‌کار بروند.

اصل NOVENTRA: هر فرمول زمانی معنا پیدا می‌کند که بدانیم چه چیزی را محاسبه می‌کند و نتیجهٔ آن در کدام قسمت الگو استفاده می‌شود.

درس پنجم: شناخت پنس و نقش آن در فرم‌دهی لباس

۱ .چرا در بعضی الگوها از پنس استفاده می‌کنیم؟

بدن انسان کاملاً صاف و مسطح نیست. قسمت‌هایی مانند سینه، پشت و کمر دارای برجستگی‌ها و فرورفتگی‌هایی هستند که باید هنگام طراحی لباس به آن‌ها توجه کنیم.

کاغذ الگو سطحی صاف دارد؛ بنابراین، برای ایجاد فرم مناسب لباس، گاهی لازم است بخشی از الگو شکل مشخصی پیدا کند.

یکی از روش‌های ایجاد این فرم، استفاده از پنس است.

۲ .پنس چیست؟

پنس بخشی از الگو است که معمولاً با دو خط مشخص می‌شود. این دو خط در یک سمت از یکدیگر فاصله دارند و در سمت دیگر به یک نقطه نزدیک می‌شوند.

هنگامی که پارچه در امتداد خطوط پنس دوخته می‌شود، بخشی از پارچه جمع می‌شود و فرم لباس تغییر می‌کند.

پنس می‌تواند به ایجاد فرم مناسب در قسمت‌هایی مانند سینه و کمر کمک کند.

۳ .اجزای اصلی پنس

برای شناخت پنس باید سه قسمت آن را بشناسیم:

دهانهٔ پنس :فاصلهٔ میان دو خط پنس در قسمت بازتر آن است.

نوک پنس :نقطه‌ای است که دو خط پنس به یکدیگر نزدیک می‌شوند.

خطوط پنس :دو خطی هستند که محل تاخوردن و دوخت پنس را مشخص می‌کنند.

تغییر در اندازهٔ دهانه یا موقعیت پنس می‌تواند بر فرم نهایی لباس تأثیر بگذارد.

۴ .آیا همهٔ لباس‌ها به پنس نیاز دارند؟

خیر. وجود، تعداد، محل و اندازهٔ پنس به مدل لباس، فرم موردنظر، اندازه‌های بدن و روش طراحی بستگی دارد.

بعضی لباس‌ها با پنس طراحی می‌شوند و در بعضی دیگر از روش‌هایی مانند برش‌های فرم‌دهنده یا درزهای شکل‌دهنده استفاده می‌شود.

بنابراین، تمام الگوها الزاماً پنس ندارند.

۵ .ارتباط پنس با فرم بدن

فرض کن می‌خواهیم پارچه‌ای صاف را طوری طراحی کنیم که در قسمت سینه با فرم بدن هماهنگ باشد.

اگر به حجم موردنیاز این قسمت توجه نکنیم، ممکن است لباس در بعضی قسمت‌ها کشیده شود یا به‌درستی روی بدن قرار نگیرد.

پنس یکی از ابزارهایی است که به الگوساز کمک می‌کند بخشی از سطح صاف الگو را جمع کند و فرم مناسب‌تری به لباس بدهد.

البته برای رسیدن به تن‌خور مناسب، اندازه‌گیری صحیح و کنترل الگو نیز ضروری است.

۶ .انتقال پنس چیست؟

گاهی در طراحی لباس لازم است محل پنس تغییر کند. به این فرایند «انتقال پنس» گفته می‌شود.

برای مثال، ممکن است در یک مدل لباس، پنس در محل دیگری از الگو قرار بگیرد تا فرم موردنظر طراح ایجاد شود.

انتقال پنس باید با روش مشخص انجام شود؛ زیرا تغییر خودسرانهٔ محل یا اندازهٔ آن می‌تواند فرم الگو را تغییر دهد.

روش عملی انتقال پنس را پس از یادگیری رسم الگوی پایه بررسی می‌کنیم.

۷ .اشتباهات رایج در رسم پنس

اشتباه اول: رسم پنس بدون شناخت کاربرد آن

پیش از رسم پنس باید بدانیم چه فرم یا حجمی را می‌خواهیم ایجاد کنیم.

اشتباه دوم: تغییر خودسرانهٔ دهانهٔ پنس

تغییر دهانه بر مقدار پارچهٔ جمع‌شده تأثیر می‌گذارد.

اشتباه سوم: یکسان دانستن نوک پنس با محل برجستگی بدن

موقعیت نوک پنس باید مطابق روش طراحی تعیین شود و لزوماً دقیقاً روی نقطهٔ برجستهٔ بدن قرار نمی‌گیرد.

اشتباه چهارم: دوختن پنس تا انتهای نوک آن بدون توجه به‌دستورالعمل

محل پایان دوخت و نحوهٔ اجرای پنس باید با نوع لباس و دستورالعمل دوخت هماهنگ باشد.

۸ .تمرین هنرجو

روی کاغذ دو خط رسم کن که در یک سمت به یکدیگر نزدیک شوند و در سمت دیگر فاصله داشته باشند.

سپس:

۱ .قسمت بازتر را دهانهٔ پنس مشخص کن.

۲ .نقطهٔ نزدیک‌شدن دو خط را نوک پنس بنام.

۳ .مسیر دو خط را مشخص کن.

۴ .توضیح بده اگر فاصلهٔ میان دو خط بیشتر شود، چه تغییری در مقدار پارچهٔ جمع‌شده ایجاد می‌شود.

۵ .توضیح بده چرا تغییر محل یا اندازهٔ پنس باید آگاهانه انجام شود.

این تمرین برای شناخت ساختار پنس است و هنوز رسم پنس روی الگوی واقعی بالاتنه محسوب نمی‌شود.

جمع‌بندی درس پنجم

در این درس آموختیم که:

- **پنس یکی از ابزارهای فرم‌دهی لباس است.**
- **پنس می‌تواند به هماهنگی الگو با فرم بدن کمک کند.**
- **دهانه، نوک و خطوط پنس اجزای اصلی آن هستند.**
- **همهٔ لباس‌ها الزاماً به پنس نیاز ندارند.**
- **تغییر محل و اندازهٔ پنس باید با شناخت اثر آن بر فرم لباس انجام شود.**

اصل NOVENTRA: هر تغییری در الگو باید با شناخت اثری که بر فرم نهایی لباس می‌گذارد انجام شود.

بخش اندازه‌گیری بدن برای رسم الگو

درس اول: شناخت و دسته‌بندی اندازه‌های بدن

۱ .مقدمه

اندازه‌گیری بدن یکی از مراحل اساسی در تهیهٔ الگوی لباس است.

الگوساز برای رسم الگو به اندازه‌هایی نیاز دارد که با روش طراحی و نوع لباس هماهنگ باشند.

هدف از اندازه‌گیری فقط به‌دست‌آوردن چند عدد نیست؛ بلکه باید محل دقیق هر اندازه، روش صحیح اندازه‌گیری و کاربرد آن در الگو مشخص باشد.

۲ .دسته‌بندی اندازه‌های بدن

اندازه‌های موردنیاز در خیاطی را می‌توان به چهار گروه تقسیم کرد.

الف) اندازه‌های دوری

این اندازه‌ها محیط یک قسمت از بدن را مشخص می‌کنند.

نمونه‌ها:

- دور گردن
- دور سینه
- دور کمر
- دور باسن
- دور بازو

- دور مچ دست

ب) اندازه‌های طولی

این اندازه‌ها فاصلهٔ میان دو نقطهٔ مشخص از بدن را نشان می‌دهند.

نمونه‌ها:

- قد بالاتنه
- قد لباس
- طول آستین
- قد دامن

ج) اندازه‌های عرضی

این اندازه‌ها عرض یا فاصلهٔ میان دو نقطه را در عرض بدن مشخص می‌کنند.

نمونه‌ها:

- پهنای سرشانه
- پهنای پشت
- پهنای جلو

د) اندازه‌های ارتفاعی و موقعیتی

این اندازه‌ها برای تعیین ارتفاع یا موقعیت یک قسمت از بدن نسبت به نقطه‌ای مرجع استفاده می‌شوند.

نمونه‌ها:

- قد سینه
- فاصلهٔ دو سینه
- قد باسن

این دسته‌بندی برای یادگیری هنرجو مفید است؛ اما تعریف دقیق هر اندازه باید با دستورالعمل روش متریک مورد استفاده هماهنگ باشد.

۳ .چرا محل اندازه‌گیری اهمیت دارد؟

یک اندازه زمانی قابل استفاده است که بدانیم دقیقاً چگونه گرفته شده است.

برای مثال، اگر دو نفر دور سینه را در دو ارتفاع متفاوت اندازه بگیرند، ممکن است دو عدد متفاوت به‌دست آورند.

هنگام آموزش هر اندازه باید این موارد روشن باشد:

۱ .متر از کجا شروع می‌شود؟

۲ .از چه مسیری عبور می‌کند؟

۳ .اندازه‌گیری در کجا پایان می‌یابد؟

۴ .بدن هنگام اندازه‌گیری در چه وضعیتی قرار دارد؟

۵ .این اندازه در کدام قسمت الگو کاربرد دارد؟

۴ .ابزار اصلی اندازه‌گیری

ابزار اصلی اندازه‌گیری بدن، متر خیاطی انعطاف‌پذیر است.

پیش از استفاده بررسی کن:

- **درجه‌بندی متر خوانا باشد.**
- **متر پیچ‌خورده یا آسیب‌دیده نباشد.**
- **هنگام اندازه‌گیری بیش از حد کشیده نشود.**
- **عدد از سمت درست درجه‌بندی خوانده شود.**

برای ثبت اندازه‌ها نیز به دفتر یا جدول اندازه‌گیری نیاز داریم.

۵ .ترتیب پیشنهادی آموزش اندازه‌گیری

مرحلهٔ اول: اندازه‌های بالاتنه

- دور گردن
- دور سینه
- دور کمر
- قد بالاتنهٔ جلو و پشت
- پهنای سرشانه
- پهنای جلو و پشت
- اندازه‌های مربوط به موقعیت سینه

مرحلهٔ دوم: اندازه‌های پایین‌تنه

- دور باسن
- قد باسن
- قد دامن
- قد شلوار و اندازه‌های مرتبط با آن

مرحلهٔ سوم: اندازه‌های آستین

- طول آستین
- دور بازو
- دور آرنج، در صورت نیاز
- دور مچ

مرحلهٔ چهارم: اندازه‌های تکمیلی

اندازه‌هایی که برای مدل خاص یا دستورالعمل مشخص الگوسازی لازم هستند.

این ترتیب، پیشنهاد آموزشی است و فهرست نهایی اندازه‌های متد را پس از بررسی تمام درس‌ها تثبیت می‌کنیم.

۶ .دفتر ثبت اندازه‌ها

ردیف	نام اندازه	مقدار	واحد
۱	دور گردن	—	سانتی‌متر
۲	دور سینه	—	سانتی‌متر
۳	دور کمر	—	سانتی‌متر
۴	دور باسن	—	سانتی‌متر
۵	قد بالاتنهٔ جلو	—	سانتی‌متر
۶	قد بالاتنهٔ پشت	—	سانتی‌متر
۷	پهنای سرشانه	—	سانتی‌متر
۸	طول آستین	—	سانتی‌متر

این جدول نمونه‌ای برای ثبت اندازه‌هاست و هنوز جدول نهایی تمام اندازه‌های موردنیاز روش متریک نیست.

۷ .جمع‌بندی درس اول

اندازه‌گیری صحیح به شناخت اندازه‌ها، تعیین نقاط مرجع، قرارگیری درست متر و ثبت دقیق نتایج وابسته است.

در درس‌های بعدی، هر اندازه را جداگانه بررسی می‌کنیم تا هنرجو بداند متر را دقیقاً کجا قرار دهد، چگونه آن را حرکت دهد، چه خطاهایی ممکن است رخ دهد و نتیجه در کدام بخش الگو کاربرد دارد.

اصل NOVENTRA: هیچ اندازه‌ای را بدون شناخت محل اندازه‌گیری و کاربرد آن وارد فرایند رسم الگو نمی‌کنیم.

اندازه‌گیری کارور جلو و کارور پشت

۱ .کارور چیست؟

کارور جلو و کارور پشت، اندازه‌هایی هستند که برای مشخص‌کردن پهنای قسمت‌های بالاتنه به‌کار می‌روند. این دو اندازه با یکدیگر تفاوت دارند و نباید به‌جای هم استفاده شوند.

۲ .کاربرد کارور در رسم الگو

اندازه‌های کارور جلو و پشت برای کنترل پهنای بالاتنه و تنظیم بخش‌های مربوط به حلقهٔ آستین استفاده می‌شوند.

توجه داشته باشید که اندازهٔ کارور با پهنای شانه، دور سینه و فاصلهٔ سینه متفاوت است.

۳ .خطاهای رایج هنگام اندازه‌گیری

- متر را به‌صورت مورب قرار ندهید؛ اندازه‌گیری باید در مسیر صحیح انجام شود.
- در دفعات مختلف، نقاط شروع و پایان اندازه‌گیری را تغییر ندهید.
- اندازه‌گیری را روی لباس گشاد انجام ندهید.
- کارور جلو و پشت را با یکدیگر اشتباه نگیرید.
- فرمول یا روش اندازه‌گیری یک متد را بدون بررسی، در متد دیگری به‌کار نبرید.

نکتهٔ آموزشی NOVENTRA: اندازه‌های کارور جلو و پشت را جداگانه ثبت کنید تا هنگام رسم الگو، هر اندازه در قسمت درست خود استفاده شود.

درس اول :اندازه‌گیری دور گردن

اندازه‌گیری شمارهٔ ۱

هدف :به‌دست‌آوردن اندازهٔ دور گردن برای ثبت در جدول اندازه‌ها و استفاده در رسم الگو.

وسایل لازم :متر خیاطی انعطاف‌پذیر و جدول ثبت اندازه‌ها.

روش اجرا:

1. **هنرجو در وضعیت طبیعی بایستد و سر را صاف نگه دارد.**
2. **متر خیاطی را بدون پیچ‌خوردگی، در مسیر تعیین‌شدهٔ دور گردن قرار دهد.**
3. **متر نباید گردن را فشار دهد یا بیش از حد آزاد باشد.**
4. **عدد اندازه‌گیری‌شده را بخواند و با عنوان »دور گردن «ثبت کند.**

خطاهای رایج:

- **سفت کشیدن متر و فشردن گردن**
- **پیچ‌خوردگی متر**
- **تغییر وضعیت سر هنگام اندازه‌گیری**
- **قرار دادن متر در مسیر اشتباه**
- **متر خیاطی باید در مسیر مشخص‌شدهٔ دور گردن قرار بگیرد.**

- **متر نباید پیچ بخورد.**
- **متر باید بدون فشار و بدون آزادی بیش از حد دور گردن قرار بگیرد.**
- **محل اتصال ابتدا و انتهای متر باید بررسی شود.**
- **عدد نهایی در جدول اندازه‌ها با عنوان <<دور گردن>> ثبت شود.**

NOVENTRA
SEWING & FASHION DESIGN ACADEMY
فصل چهارم | متد متریک
درس اول:
اندازه‌گیری دور گردن
Neck Circumference
دور گردن برای رسم الگو و دوخت انواع لباس بسیار مهم است.
این اندازه به ما کمک می‌کند تا یقه لباس به‌درستی روی بدن قرار بگیرد.
1 آماده‌سازی
هنرجو در وضعیت طبیعی بایستد.
سر را صاف نگه دارد و به جلو نگاه کند.
شانه‌ها ریلکس و بدون بالا و پایین شدن باشند.
2 قرار دادن متر
متر خیاطی را بدون پیچ‌خوردگی، در مسیر مشخص شده دور گردن قرار دهید.
محل قرارگیری متر
محل دقیق اندازه‌گیری
متر از زیر گردن، در امتداد محل اتصال گردن به شانه و در بالاترین قسمت گردن (دور کامل گردن) قرار می‌گیرد.
3 نحوهٔ قرارگیری متر
متر باید کاملاً روی پوست قرار گیرد.
نه خیلی سفت و نه خیلی آزاد.
متر نباید پیچ بخورد.
در تمام مسیر، روی یک سطح بماند.
4 خواندن عدد
محل اتصال ابتدا و انتهای متر را بررسی کنید و عدد را بخوانید.
5 ثبت اندازه
34 cm : دور گردن
عدد به‌دست‌آمده را در جدول اندازه‌ها با عنوان «دور گردن» ثبت کنید.
وسایل مورد نیاز
متر خیاطی انعطاف‌پذیر
جدول ثبت اندازه‌ها
خطاهای رایج
قرار دادن متر در مسیر اشتباه
تغییر وضعیت سر هنگام اندازه‌گیری
پیچ‌خوردگی متر
سفت کشیدن متر و فشردن گردن
نکات مهم
اندازه‌گیری را در دمای معمولی بدن انجام دهید.
اگر هنرجو موهای لخت دارد، آن‌ها را جمع کنید.
برای دقت بیشتر، یک بار دیگر اندازه بگیرید.
در صورت نیاز به راحتی بیشتر، ۰.۵ تا ۱ سانتی‌متر اضافه کنید (بسته به مدل لباس).
جدول ثبت اندازه‌ها
نام اندازه
عدد اندازه (سانتی‌متر)
دور گردن
.....
اندازه‌گیری، دقیق، اولین قدم برای دوختی بی‌نقص است.
NOVENTRA
Sewing & Fashion Design Academy
Learn Today ✦ Design Tomorrow
با نوونترا، همیشه یک قدم جلوتر

نکتهٔ فنی: مسیر دقیق عبور متر باید با تعریف دور گردن در دستورالعمل روش متریک مورد استفاده مطابقت داشته باشد. نباید محل متر را بدون بررسی، برای تمام روش‌های الگوکشی یکسان فرض کنیم.

۴. خطاهای رایج

- سفت کشیدن متر و فشردن گردن؛
- پیچ‌خوردگی متر؛
- تغییر وضعیت سر هنگام اندازه‌گیری؛
- قرارگیری متر در مسیر نامناسب؛
- ثبت عدد در ردیف اشتباه جدول اندازه‌ها.

۵. چگونه اندازه را کنترل کنیم؟

اگر عدد به‌دست‌آمده غیرمنتظره است، ابتدا مسیر متر و وضعیت سر را بررسی کنید. سپس اندازه‌گیری را تکرار کنید.

اگر دو بار اندازه‌گیری اختلاف دارند، علت اختلاف را بررسی کنید و اندازهٔ نهایی را پس از اطمینان ثبت کنید.

۶. کاربرد در الگوکشی

اندازهٔ دور گردن می‌تواند در طراحی و کنترل بخش یقه مورد استفاده قرار بگیرد؛ اما نحوهٔ تبدیل آن به اندازه‌ها و خطوط الگو به نوع یقه و روش طراحی وابسته است.

اندازهٔ دور گردن به‌تنهایی برای رسم هر نوع یقه کافی نیست؛ زیرا شکل یقه، عمق و عرض آن و ارتباطش با لباس نیز باید در نظر گرفته شوند.

۷ .تمرین هنرجو

۱ .یک بار اندازهٔ دور گردن را بگیرید.

۲ .متر را بردارید و اندازه‌گیری را دوباره انجام دهید.

۳ .دو عدد را مقایسه کنید.

۴ .اگر اختلافی وجود دارد، بررسی کنید آیا مسیر متر یا وضعیت سر تغییر کرده است.

۵ .اندازهٔ تأییدشده را در جدول ثبت کنید.

جمع‌بندی

اندازه‌گیری دور گردن باید با وضعیت طبیعی بدن، متر بدون پیچ‌خوردگی و مسیر مشخص انجام شود. همچنین باید بدانیم این اندازه در کدام بخش از طراحی لباس کاربرد دارد.

اصل **NOVENTRA:** اندازه‌گیری درست فقط خواندن عدد روی متر نیست؛ تعیین مسیر صحیح و شناخت کاربرد آن اندازه نیز ضروری است.

درس بعدی: اندازه‌گیری دور سینه

۱ .دور سینه چیست؟

دور سینه، اندازهٔ محیطی تنه در ناحیهٔ سینه است که با متر خیاطی اندازه‌گیری می‌شود.

نام انگلیسی Bust Circumference :

۲ .وسایل لازم

- متر خیاطی انعطاف‌پذیر
- تاپ یا لباس زیر مناسب که فرم طبیعی سینه را حفظ کند
- آینه برای بررسی افقی بودن متر

۳ .روش اندازه‌گیری

۱ .صاف بایست و دست‌ها را در حالت طبیعی کنار بدن قرار بده.

۲ .متر را از برجسته‌ترین قسمت سینه عبور بده.

۳ .متر را از پشت بدن نیز دور تنه بگردان تا به نقطهٔ شروع برسد.

۴ .بررسی کن که متر در جلو و پشت پیچ نخورده و در وضعیت مناسب قرار گرفته باشد.

۵ .متر را بدون فشردن بافت بدن نگه دار.

۶ .اندازه را به سانتی‌متر یادداشت کن.

.خطاهای رایج

- سفت گرفتن متر :باعث ثبت اندازه‌ای کمتر از مقدار واقعی می‌شود.
- شل گرفتن متر :ممکن است اندازه را بیشتر نشان دهد.
- خم شدن بدن :می‌تواند موقعیت متر را تغییر دهد.
- استفاده از لباس ضخیم یا گشاد :دقت اندازه‌گیری را کاهش می‌دهد.

۵ .کاربرد در الگوکشی

اندازهٔ دور سینه در تعیین عرض و تناسب بالاتنه نقش مهمی دارد؛ اما مقدار آزادی لباس و نحوهٔ تقسیم اندازه بین قطعات الگو به متد و مدل لباس بستگی دارد.

.قد سینه چیست؟

NOVENTRA
SEWING & FASHION DESIGN ACADEMY
فصل چهارم | متد متریک
درس دوم:
قد سینه
Bust Height
قد سینه، اندازه‌ای طولی است که از سرشانه تا زیر سینه اندازه‌گیری می‌شود و در تعیین موقعیت برجسته‌ترین نقطه سینه و جای‌گذاری پنس‌ها در الگوی جلو کاربرد دارد.
سرشانه
قد سینه
زیر سینه
1 آماده‌سازی
• هنرجو در وضعیت طبیعی بایستد.
• شانه‌ها رها و بدن کشش نداشته باشد.
• متر خیاطی را آماده کنید.
قد سینه فقط در قسمت جلو بدن اندازه‌گیری می‌شود.
2 ابتدای اندازه‌گیری
متر را از نقطه کنار سرشانه (محل اتصال گردن و شانه) قرار دهید.
سرشانه
نقطه شروع: سرشانه
3 عبور از روی سینه
متر را به صورت عمودی از روی برجسته‌ترین نقطه سینه عبور دهید.
برجسته‌ترین نقطه سینه
4 ادامه تا زیر سینه
متر را تا نوار کرسله (زیر سینه) ادامه دهید و اندازه را ثبت کنید.
زیر سینه (نوار کرسله)
5 نمای نزدیک مسیر اندازه‌گیری
سرشانه
برجسته‌ترین نقطه سینه
زیر سینه (نوار کرسله)
6 نکات اندازه‌گیری
متر باید صاف و بدون فشار روی بدن باشد.
از فشار دادن متر روی سینه خودداری کنید.
در هنگام اندازه‌گیری، نفس عادی داشته باشید.
مقدار را با دقت بخوانید و ثبت کنید.
کاربرد در الگو
• تعیین موقعیت برجسته‌ترین نقطه سینه
• جای‌گذاری پنس‌ها
• فرم‌دهی صحیح بالاتنه جلو
• کمک به تناسب بهتر الگو
قد سینه
اشتباهات رایج
کشیدن بیش از حد متر
مایل گرفتن متر
شروع از محل نادرست سرشانه
پایان ناقص قبل از زیر سینه
نتیجه
قد سینه = فاصله از سرشانه تا زیر سینه
با اندازه‌گیری دقیق، الگوی شما استانداردتر و زیباتر خواهد شد.
یادآوری استاد:
قد سینه را از سرشانه تا زیر سینه اندازه بگیرید.
این اندازه در تعیین موقعیت سینه و جای‌گذاری پنس‌ها نقش مهمی دارد.
Learn Today ★ Design Tomorrow
NOVENTRA
SEWING & FASHION DESIGN ACADEMY
با عشق
همیشه یک قدم جلوتر

قد سینه اندازه‌ای طولی است که برای تعیین موقعیت برجسته‌ترین نقطهٔ سینه در الگو استفاده می‌شود .نقطهٔ شروع و پایان دقیق آن باید مطابق متد متریک مورد استفاده مشخص شود.

۲ .نکات مهم اندازه‌گیری

- لباس زیر یا تاپ باید فرم طبیعی سینه را حفظ کند.
- بدن در حالت طبیعی و صاف قرار بگیرد.
- متر نباید کشیده یا شل باشد.
- نقطهٔ برجستهٔ سینه باید درست شناسایی شود.

- ۳ .کاربرد در الگوکشی
- قد سینه به تعیین محل نقطهٔ سینه روی الگوی جلو کمک می‌کند و در جای‌گذاری پنس‌ها و شکل‌دهی بالاتنه اهمیت دارد.

درس بعدی :فاصلهٔ دو سینه

Bust Point Distance

NOVENTRA
SEWING & FASHION DESIGN ACADEMY
فصل چهارم | متد متریک
درس پنجم:
فاصله دو سینه
Bust Point Distance
فاصله دو سینه، اندازه‌ای افقی است که بین دو نقطهٔ برجستهٔ سینه (راست و چپ) اندازه‌گیری می‌شود. این اندازه در رسم الگو و تعیین موقعیت پنس‌ها و فرم‌دهی جلو بسیار مهم است.
نقطه سینه راست
نقطه سینه چپ
1 آماده‌سازی
هنرجو در وضعیت طبیعی بایستد.
شانه‌ها رها و بدن کشش نداشته باشد.
متر خیاطی را آماده کنید.
قد سینه و نقاط سینه باید مشخص باشد.
2 یافتن نقاط سینه
نقطه سینه
نقطه سینه چ
برجسته‌ترین نقطه هر سینه را پیدا کنید.
متر را از نوک برجستگی سینه راست تا نوک برجستگی سینه چپ قرار دهید.
3 اندازه‌گیری
متر باید بدون فشار و بدون شل بودن قرار گیرد.
متر را مستقیم و موازی با زمین نگه دارید.
عدد اندازه‌گیری‌شده را بخوانید و ثبت کنید.
4 نکات مهم
از فشار دادن متر به بدن خودداری کنید.
متر نباید پیچ بخورد.
دقت کنید که متر از نوک سینه‌ها عبور کند نه از زیر سینه.
هنگام اندازه‌گیری، دست‌ها و بدن ثابت باشد.
نکتهٔ ویژه:
این اندازه در رسم الگو و تعیین محل پنس‌ها در جلو و شکل‌هی است. دقت سینه نقش مهمی دارد. نتیجهٔ دوخت را حرفای‌تر می‌کند.
5 خطاهای رایج
قرار دادن متر خیلی بالا
قرار دادن متر در زیر سینه
شل بودن متر
پیچ‌خوردگی متر
6 ثبت اندازه در جدول
نام اندازه
عدد اندازه (سانتی‌متر)
فاصله دو سینه .....
عدد اندازه را دقیقاً و بدون گرد کردن در جدول ثبت کنید.
اندازه‌گیری، دقیق، زیبایی در دوخت
یادتان باشد:
فاصله دو سینه یکی از مهم‌ترین اندازه‌ها در طراحی الگو و فرم‌دهی لباس است. دقت در اندازه‌گیری، نتیجهٔ دوخت را حرفای‌تر می‌کند.
با دقت اندازه بگیرید و حرفه‌ای بدوزید...
NOVENTRA
SEWING & FASHION DESIGN ACADEMY
NOVENTRA
Sewing & Fashion Design Academy
Learn Today ★ Design Tomorrow
با نوینترا
همیشه یک قدم جلوتر

۱ .فاصلهٔ دو سینه چیست؟

فاصلهٔ افقی بین دو نقطهٔ برجستهٔ سینه است که در الگوکشی برای تعیین محل نقاط سینه و تنظیم پنس‌ها اهمیت دارد.

۲ .روش اندازه‌گیری

۱. لباس زیر یا تاپ مناسب بپوش تا فرم طبیعی سینه حفظ شود.

۲. صاف بایست و شانه‌ها را در حالت طبیعی نگه دار.

۳. دو نقطهٔ برجستهٔ سینه را مشخص کن.

۴. فاصلهٔ افقی بین این دو نقطه را اندازه بگیر.

عدد را برحسب سانتی‌متر ثبت کن

.خطاهای رایج

- اندازه‌گیری از لبهٔ سینه‌ها به‌جای نقاط برجسته.
- خم کردن بدن یا جمع کردن شانه‌ها.
- استفاده از لباسی که فرم طبیعی سینه را تغییر می‌دهد.
- اشتباه گرفتن فاصلهٔ کامل دو سینه با نصف این فاصله در محاسبات الگو.

۴ .کاربرد در الگوکشی

این اندازه به تعیین محل نقطهٔ سینه در الگوی جلو کمک می‌کند .در بسیاری از روش‌ها، برای مشخص کردن موقعیت افقی نقطهٔ سینه از نصف فاصلهٔ دو سینه استفاده می‌شود؛ ولی باید این کار را مطابق قواعد متد متریک خودت انجام دهیم.

درس بعدی: اندازه‌گیری قد باسن

نام انگلیسی **Hip Depth** :

۱ .قد باسن چیست؟

قد باسن، اندازه‌ای طولی است که برای تعیین محل خط باسن در الگوی دامن، شلوار و بخش پایین‌تنهٔ لباس استفاده می‌شود.

۲ .وسایل لازم

- متر خیاطی انعطاف‌پذیر
- لباس نسبتاً جذب
- آینه برای بررسی وضعیت بدن

۳ .نکات اندازه‌گیری

۱ .صاف و در حالت طبیعی بایست.

۲ .نقطهٔ شروع اندازه‌گیری را مطابق دستور متد مشخص کن.

۳ .متر را در مسیر تعیین‌شده تا محل خط باسن قرار بده.

۴ .اندازه را بدون کشیدن یا شل‌گرفتن متر ثبت کن.

۴ .خطاهای رایج

- تغییر وضعیت بدن هنگام اندازه‌گیری
- انتخاب نادرست نقطهٔ شروع
- اندازه‌گیری روی لباس ضخیم یا گشاد
- اشتباه گرفتن قد باسن با دور باسن

۱ قد باسن چیست؟

قد باسن، اندازه‌ای طولی است که به ما کمک می‌کند محل خط باسن را در الگوی دامن، شلوار و سایر لباس‌های پایین‌تنه مشخص کنیم.

۲ وسایل مورد نیاز

متر خیاطی انعطاف‌پذیر

لباس نسبتاً جذب

آینه برای بررسی وضعیت بدن

۳ نکات اندازه‌گیری

صاف پایست و بدن را در حالت طبیعی نگه دار.

نقطه شروع اندازه‌گیری را مطابق دستور متد مشخص کن.

متر را در مسیر تعیین‌شده تا محل خط باسن قرار بده.

اندازه را بدون کشیدن یا شل‌گرفتن متر ثبت کن.

۴ خطاهای رایج

تغییر وضعیت بدن هنگام اندازه‌گیری

انتخاب نادرست نقطه شروع

استفاده از لباس ضخیم یا کشاد

اشتباه گرفتن قد باسن با دور باسن

۵ کاربرد در الگوکشی

قد باسن به مشخص‌کردن جای خط باسن در الگو کمک می‌کند. این خط در رسم الگوی دامن، شلوار و بخش‌های پایین‌تنهٔ لباس اهمیت دارد.

اما نقطهٔ شروع و روش دقیق اندازه‌گیری باید مطابق دستور متد متریک مورد استفاده در این دوره باشد.

یادآوری NOVENTRA:

در الگوکشی، دقت در اندازه‌گیری پایهٔ یک الگوی صحیح است.
هر اندازه را با حوصله بگیر، درست ثبت کن و کاربرد آن را بشناس.

یادگیری با عشق، دقت و اعتمادبه‌نفس

NOVENTRA
SEWING & FASHION DESIGN ACADEMY

Learn Today ✦ Design Tomorrow

۵ .کاربرد در الگوکشی

قد باسن به مشخص‌کردن جای خط باسن در الگو کمک می‌کند؛ اما نقطهٔ شروع و روش دقیق اندازه‌گیری به متد مورد استفاده بستگی دارد.

درس بعدی: اندازه‌گیری پهنای سرشانه

نام انگلیسی Shoulder Width :

۱ .پهنای سرشانه چیست؟

پهنای سرشانه اندازه‌ای عرضی است که برای تعیین موقعیت و تناسب شانه‌ها در الگوی بالاتنه استفاده می‌شود.

۲ .وسایل لازم

- متر خیاطی
- لباس نازک و مناسب برای مشخص‌بودن محل شانه‌ها
- آینه

۳ .روش کلی اندازه‌گیری

۱ .صاف بایست و شانه‌ها را در حالت طبیعی نگه دار.

۲ .نقاط موردنظر در دو سمت شانه را مشخص کن.

۳ .متر را مطابق مسیر تعیین‌شده در متد قرار بده.

۴ .اندازه را بدون کشیدن متر ثبت کن.

NOVENTRA
SEWING & FASHION DESIGN ACADEMY
فصل چهارم | متد متریک
درس دهم:
پهنای سرشانه
Shoulder Width
در روش متریک، فقط یک شانه اندازه‌گیری می‌شود؛
از محل اتصال گردن و شانه تا انتهای همان شانه.
محل اتصال گردن و شانه
انتهای شانه
1 آماده‌سازی
• متر خیاطی نرم و سالم
• لباس نازک و بدون حجم
• ایستادن صاف و راحت
• دست‌ها در حالت طبیعی
متر را به صورت افقی روی شانه قرار دهید.
2 محل شروع اندازه‌گیری
محل اتصال گردن و شانه
متر را از محل اتصال گردن و شانه روی خط شانه قرار دهید.
3 مسیر اندازه‌گیری
انتهای شانه
متر را روی خط بالایی و شیب شانه تا انتهای شانه ببرید.
4 نکات مهم
فقط یک شانه اندازه‌گیری می‌شود.
متر را کج نگیرید و روی خط شانه نگه دارید.
لباس باید صاف و بدون چین باشد.
با فشار زیاد متر را نکشید.
عدد را با دقت بخوانید و یادداشت کنید.
توجه:
از سرشانه تا سرشانه اندازه‌گیری نکنید؛
فقط یک شانه.
5 اشتباهات رایج
کج گرفتن متر
قرار ندادن متر در خط شانه
اندازه‌گیری دو شانه
شل بودن یا سفت بودن متر
با دقت اندازه بگیرید
و روی خط شانه قرار دهید.
6 کاربرد در الگو
پهنای سرشانه
• در الگوی بالاتنه، پهنای سرشانه مبنای انتقال سرشانه و شکل‌دهی یقه است.
• دقت در این اندازه باعث فرم بهتر لباس می‌شود.
یادداشت استاد:
پهنای سرشانه یکی از اندازه‌های کلیدی در الگوی بالاتنه است. اندازه‌گیری دقیق آن، به خوبی روی تن‌خور لباس و راحتی حرکت تأثیر مستقیم دارد.
با دقت اندازه بگیرید
و حرفه‌ای بدوزید...
نکته مهم:
فقط یک شانه را اندازه بگیرید.
از سرشانه تا سرشانه را اندازه نگیرید.
NOVENTRA
Sewing & Fashion Design Academy
Learn Today ★ Design Tomorrow
با نوینترا
همیشه یک قدم جلوتر

۴ .خطاهای رایج

- بالا بردن یا جمع‌کردن شانه‌ها
- انتخاب نادرست نقاط ابتدا و انتها
- اندازه‌گیری روی لباس ضخیم
- اشتباه گرفتن پهنای یک سرشانه با عرض کامل دو سرشانه

۵ .کاربرد در الگوکشی

این اندازه در طراحی خط سرشانه و تناسب بالاتنه اهمیت دارد. البته پهنای یک سرشانه با عرض کامل پشت یا عرض کامل شانه‌ها یکسان نیست.

NOVENTRA
SEWING & FASHION DESIGN ACADEMY
فصل چهارم | متد متریک
درس سوم:
دور کمر
Waist Circumference
دور کمر، یکی از مهم‌ترین اندازه‌ها در الگوسازی است
و به ما کمک می‌کند تا لباس به‌درستی روی بدن بنشیند.
محل اندازه‌گیری
دور کمر
1 آماده‌سازی
• متر خیاطی نرم و سالم را آماده کنید.
• لباس را صاف و بدون چروک بپوشید.
• بدن در حالت طبیعی و راحت باشد.
برای دقت بیشتر، متر را به‌صورت افقی دور کمر قرار دهید.
2 محل اندازه‌گیری
محل قرارگیری متر در دور کمر
متر را در باریکترین قسمت کمر (معمولاً کمی بالاتر از ناف) قرار دهید.
3 نحوه اندازه‌گیری
• متر را به‌صورت افقی و بدون فشار روی بدن قرار دهید.
• درپایان، عدد را از روی متر بخوانید.
• متر نباید شل یا خیلی سفت باشد.
4 نکات مهم
• متر باید کاملاً افقی باشد.
• از لباس ضخیم استفاده نکنید.
• بدن را به حالت طبیعی نگه دارید.
• در صورت نیاز، چند بار اندازه‌گیری کنید و میانگین بگیرید.
توجه:
دور کمر در باریکترین قسمت بدن اندازه‌گیری می‌شود (نه روی لباس و نه در پایین شکم).
5 اشتباهات رایج
قرار دادن متر خیلی بالا
قرار دادن متر خیلی پایین
متر تاب‌خورده
سفت کردن بیش از حد متر
با دقت اندازه بگیرید و روی بدن فشار نیاورید.
6 کاربرد در الگو
خط کمر
اندازه دور در الگو برای تعیین خط کمر و فرم‌دهی به لباس استفاده می‌شود.
دور کمر، پایه بسیاری از تغییرات و فرم‌های لباس است.
یادداشت استاد:
• دور کمر در متد متریک، از مهم‌ترین اندازه‌هاست.
• این اندازه در شلوار، دامن و لباس‌های فیت استفاده می‌شود.
• دقت در اندازه‌گیری، باعث تناسب بهتر و زیبایی لباس خواهد شد.
با دقت اندازه بگیرید و حرفه‌ای بدوزید...
نکته مهم:
دور کمر را در باریکترین قسمت بدن اندازه‌گیری کنید.
NOVENTRA
Sewing & Fashion Design Academy
Learn Today ★ Design Tomorrow
با نوینترا
همیشه یک قدم جلوتر

دور کمر چیست؟

دور کمر، اندازهٔ محیط بدن در قسمت طبیعی و باریک‌تر کمر است .این اندازه در رسم الگوی بالاتنه، دامن، شلوار و لباس‌های کمردار کاربرد دارد.

۲ .وسایل لازم

- متر خیاطی انعطاف‌پذیر
- مداد و دفتر ثبت اندازه‌ها
- نوار باریک برای مشخص کردن خط طبیعی کمر

۳ .روش صحیح اندازه‌گیری

۱. فرد باید صاف و در حالت طبیعی بایستد.

۲. خط طبیعی کمر را مشخص کن؛ در صورت نیاز، نوار باریکی دور آن ببند.

۳. متر را افقی و بدون پیچ‌خوردگی دور کمر قرار بده.

۴. متر باید به بدن نزدیک باشد، اما آن را فشار ندهد.

۵. عدد را بدون جمع کردن شکم یا حبس نفس ثبت کن.

۴ .نکتهٔ حرفه‌ای NOVENTRA

اندازه‌گیری باید در حالت طبیعی بدن انجام شود .سفت کشیدن متر باعث کوچک ثبت شدن اندازه و آزاد گذاشتن بیش از حد آن باعث بزرگ ثبت شدن اندازه می‌شود.

درس :اندازه‌گیری قد بالاتنهٔ جلو

NOVENTRA
SEWING & FASHION DESIGN ACADEMY
فصل چهارم | متد متریک
درس: اندازه‌گیری:
قد بالاتنه جلو
Front Bodice Length
قد بالاتنه جلو، فاصلهٔ مستقیم از سرشانه (محل اتصال گردن و شانه) تا نوار کرسله (بالاترین خط کمر) است.
محل اتصال گردن و شانه
متر به صورت مستقیم و صاف تا پایین می‌آید
نوار کرسله
1 آماده‌سازی
متر نرم و انعطاف‌پذیر
لباس نارک و بدون چرک
ایستادن صاف و راحت
باز کردن موها یا جمع کردن به‌صورت ساده
برای دقت بیشتر، متر را به‌صورت افقی و بدون پیچ‌خوردگی نگه دارید.
2 محل شروع اندازه‌گیری
محل اتصال گردن و شانه
متر را از محل اتصال گردن و شانه در سرشانه قرار دهید.
3 مسیر اندازه‌گیری
متر را به صورت مستقیم و صاف از روی سینه عبور دهید و تا نوار کرسله در کمر ادامه دهید.
4 تکات مهم
متر باید کاملاً صاف و بدون انحراف باشد.
از روی برجستگی سینه عبور کند.
لباس نباید چین‌دار یا ضخیم باشد.
در حین اندازه‌گیری، بدن صاف و بدون خم باشد.
توجه:
این اندازه‌گیری با قد سینه متفاوت است.
قد سینه از سرشانه تا زیر سینه اندازه گرفته می‌شود.
5 اشتباهات رایج
کج گرفتن متر
صاف نبودن مسیر متر
پیچ‌خوردگی متر
پایان اندازه‌گیری قبل از نوار کرسله
متر باید کاملاً صاف و مستقیم از سرشانه تا نوار کرسله قرار گیرد.
6 طرح روی الگو
سرشانه
قد بالاتنه جلو
(از سرشانه تا نوار کرسله)
نوار کرسله
این اندازه در رسم الگوی جلو تا تعیین طول قسمت جلوی الگو تا خط کمر استفاده می‌شود.
یادداشت استاد:
قد بالاتنه جلو، برای تعیین طول قسمت جلوی الگو تا نوار کرسله است.
این اندازه از قد سینه جداست.
دقت در اندازه‌گیری به‌دقت در الگو و در نهایت به‌خوبی در لباس کمک می‌کند.
با دقت اندازه بگیرید و حرفه‌ای بدوزید...
نکته مهم:
قفط یک بار اندازه‌گیری می‌شود:
از سرشانه تا نوار کرسله.
NOVENTRA
Sewing & Fashion Design Academy
Learn Today ★ Design Tomorrow
با نوینترا
همیشه یک قدم جلوتر

قد بالاتنهٔ جلو یکی از اندازه‌های طولی بدن است که برای تعیین طول قسمت جلوی بالاتنه در رسم الگو استفاده می‌شود.

روش اندازه‌گیری:

۱ .فرد باید صاف بایستد و بدن در حالت طبیعی و راحت باشد.

۲ .ابتدای متر را در محل اتصال گردن و شانه قرار دهید.

۳. متر را به‌صورت کاملاً صاف و عمودی از روی برجستگی سینه عبور دهید.

۴ .اندازه‌گیری را تا نوار کرسله در قسمت کمر ادامه دهید.

۵ .عدد به‌دست‌آمده را با دقت در جدول اندازه‌ها ثبت کنید.

نکات مهم:

- **متر نباید به‌صورت مورب یا کج قرار بگیرد.**
- **متر باید از روی سینه عبور کند و مسیر آن صاف باشد.**
- **هنگام اندازه‌گیری، بدن نباید خم یا جمع شود.**
- **متر را بیش از حد نکشید و به بدن فشار وارد نکنید.**
- **محل شروع و پایان متر را با دقت مشخص کنید.**

کاربرد در الگوکشی:

از اندازهٔ قد بالاتنهٔ جلو برای تعیین طول قسمت جلوی الگوی بالاتنه و هماهنگی آن با اندازه‌های دیگر بدن استفاده می‌شود.

اصل NOVENTRA: اندازه‌گیری دقیق، از قرارگیری صحیح متر و شناخت درست نقطهٔ شروع و پایان به‌دست می‌آید.

درس: اندازه‌گیری قد بالاتنهٔ پشت

NOVENTRA
SEWING & FASHION DESIGN ACADEMY
فصل چهارم | متد متریک
درس: اندازه‌گیری
قد بالاتنه پشت
Back Bodice Length
قد بالانته پشت یکی از اندازه‌های طولی بدن است که برای تعیین طول قسمت پشت الگوی بالانته تا خط کمر استفاده می‌شود.
1 آماده‌سازی
• فرد صاف بایستد.
• شانه‌ها در حالت طبیعی و ریلکس باشند.
• موها جمع و پشت گردن باز باشد.
برای دقت بیشتر، از متر نرم و سالم استفاده کنید.
2 محل شروع اندازه‌گیری
برجستگی مهره پشت گردن
ابتدای متر را روی برجستگی مهره پشت گردن قرار دهید.
3 مسیر اندازه‌گیری
خط وسط پشت (کاملاً صاف و عمودی)
متر را به صورت صاف و عمودی در امتداد خط وسط پشت تا نوار کرسله در کمر پایین بیاورید.
4 نکات مهم
متر باید در امتداد وسط پشت قرار بگیرد.
متر نباید کج یا مورب شود.
فرد نباید خم شود.
متر را بدون کشیدن و فشار اضافی نگه دارید.
محل شروع و پایان را با دقت مشخص کنید.
توجه:
وجود انحنای طبیعی بدن در پشت طبیعی است؛ متر باید دقیقاً در امتداد مرکز پشت حرکت کند.
5 اشتباهات رایج
قرار دادن متر به صورت مورب
اختلال در خط وسط پشت
شل بدن متر
خم شدن بدن
با دقت اندازه بگیرید و روی خط وسط پشت تمرکز کنید.
6 طرح روی الگو
• از نقطه شروع (مهره پشت گردن) تا نوار کرسله (خط کمر) را در الگو علامت بزنید.
قد بالانته پشت
این اندازه برای تعیین طول پشت الگو و تنظیم تناسب لباس در قسمت پشت و کمر استفاده می‌شود.
کاربرد در الگوکشی
از این اندازه برای تعیین طول قسمت پشت الگو و هماهنگی آن با اندازه‌های دیگر بدن در قسمت پشت و کمر استفاده می‌شود.
با دقت اندازه بگیرید و حرفه‌ای بدوزید...
نکته مهم:
قد بالانته پشت را با قد بالانته جلو به اشتباه نگیرید.
NOVENTRA
Sewing & Fashion Design Academy
Learn Today ★ Design Tomorrow
با نوبنترا
همیشه یک قدم جلوتر

قد بالاتنهٔ پشت یکی از اندازه‌های طولی بدن است که برای تعیین طول قسمت پشت الگوی بالاتنه تا خط کمر استفاده می‌شود.

روش اندازه‌گیری:

۱ .فرد صاف بایستد و شانه‌ها در حالت طبیعی باشند.

۲ .ابتدای متر را روی برجستگی مهرهٔ پشت گردن قرار دهید.

۳ .متر را به‌صورت صاف و عمودی در امتداد خط وسط پشت پایین بیاورید.

۴ .اندازه‌گیری را تا نوار کرسله در قسمت کمر ادامه دهید.

۵ .عدد به‌دست‌آمده را با دقت در جدول اندازه‌ها ثبت کنید.

نکات مهم:

- **متر باید در امتداد وسط پشت قرار بگیرد.**
- **متر نباید کج یا مورب شود.**
- **هنگام اندازه‌گیری، فرد نباید خم شود.**
- **متر را بدون کشیدن و فشار اضافی نگه دارید.**

کاربرد در الگوکشی:

این اندازه برای تعیین طول پشت الگو و تنظیم تناسب لباس در قسمت پشت و کمر کاربرد دارد.

اصل NOVENTRA: دقت در اندازه‌گیری، پایهٔ رسم یک الگوی صحیح و خوش‌فرم است.

درس: اندازه‌گیری کارور پشت

Back Width

۱ .کارور پشت چیست؟

کارور پشت، فاصلهٔ بین دو ناحیهٔ اتصال بازو به تنه در قسمت پشت بدن است. این اندازه برای تعیین پهنای قسمت پشت الگوی بالاتنه کاربرد دارد.

۲ .وسایل موردنیاز

- متر خیاطی
- لباس نازک و کاملاً اندازهٔ بدن
- آینه برای بررسی مسیر متر
- دفتر ثبت اندازه‌ها

۳ .روش اندازه‌گیری

۱ .فرد صاف بایستد و شانه‌ها را در حالت طبیعی نگه دارد.

۲ .دو نقطهٔ اتصال بازو به تنه را در قسمت پشت مشخص کنید.

۳ .متر را به‌صورت افقی بین این دو نقطه قرار دهید.

۴ .فاصلهٔ بین دو نقطه را بدون کشیدن یا شل نگه‌داشتن متر اندازه بگیرید.

۵ .عدد به‌دست‌آمده را با عنوان «کارور پشت» در جدول اندازه‌ها ثبت کنید.

۴ .نکات مهم

- متر باید کاملاً افقی باشد.
- نقاط شروع و پایان باید در دو طرف پشت، هم‌سطح باشند.
- فرد نباید شانه‌ها را جمع یا به عقب بکشد.
- اندازه‌گیری روی لباس گشاد انجام نشود.

۵ .خطاهای رایج

- قرار دادن متر به‌صورت مورب
- انتخاب نادرست نقاط ابتدا و انتها
- اندازه‌گیری روی لباس گشاد
- اشتباه گرفتن کارور پشت با کارور جلو

۶ .کاربرد در الگوکشی

کارور پشت برای کنترل پهنای قسمت پشت بالاتنه و تنظیم بخش‌های مربوط به حلقهٔ آستین استفاده می‌شود.

یادآوری **NOVENTRA:** کارور پشت و کارور جلو دو اندازهٔ مستقل هستند و باید جداگانه اندازه‌گیری و ثبت شوند.

درس: اندازه‌گیری کارور جلو

Front Width

NOVENTRA
SEWING & FASHION DESIGN ACADEMY
فصل چهارم | متد متریک
درس: اندازه‌گیری
کارور جلو
Front Width
کارور جلو فاصلهٔ بین دو ناحیهٔ اتصال بازو به تنه در قسمت جلو بدن است.
این اندازه برای تعیین پهنای قسمت جلو الگوی بالاتنه کاربرد دارد.
NOVENTRA Sewing
1 آماده‌سازی
• فرد صاف بایستد.
• شانه‌ها در حالت طبیعی قرار داشته باشند.
• لباس نازک و مناسب بپوشد.
• از آیته برای بررسی مسیر متر استفاده کنید.
وسایل موردنیاز:
متر خیاطی، لباس نازک، آیته، دفتر ثبت اندازه‌ها و خودکار.
2 محل قرارگیری متر
متر را به‌صورت افقی بین دو ناحیهٔ اتصال بازو به تنه در قسمت جلو قرار دهید.
نکتهٔ مهم:
دو نقطه باید هم‌سطح باشند و متر کاملاً افقی قرار بگیرد.
3 روش اندازه‌گیری
نقطهٔ اتصال بازو به تنه (جلو)
نقطهٔ اتصال بازو به تنه (جلو)
① متر را بین دو نقطه قرار دهید.
② بدون کشیدن یا شل نگه‌داشتن متر، فاصله را اندازه بگیرید.
③ عدد را با دقت در جدول اندازه‌ها ثبت کنید.
4 نکات مهم
✓ متر باید کاملاً افقی باشد.
✓ تقاط شروع و پایان در دو طرف جلو، هم‌سطح باشند.
✓ فرد نباید شانه‌ها را جمع یا به عقب بکشد.
✓ اندازه‌گیری روی لباس گشاد انجام نشود.
توجه:
کارور جلو با کارور پشت متفاوت است.
هر دو اندازه باید جداگانه اندازه‌گیری و ثبت شوند.
5 خطاهای رایج
متر به‌صورت مورب
بالا یا پایین‌بودن متر
شل بودن متر
کشیدن بیش از حد متر
✗ با دقت اندازه‌گیری کنید و روش صحیح را رعایت نمایید.
6 کاربرد در الگوکشی
کارور جلو
• کارور جلو برای تعین پهنای قسمت جلو
• الگوی بالاتنه و تنظیم بخش‌های مربوط به
• حلقه آستین استفاده می‌شود.
یادآوری:
کارور جلو و کارور پشت دو اندازهٔ مستقل هستند.
و باید جداگانه اندازه‌گیری و ثبت شوند.
یادداشت استاد:
• قبل اندازه‌گیری، محل شروع و پایان متر را
• مشخص کنید و از هم‌سطح بودن دو نقطه اطمینان حاصل کنید.
با دقت اندازه بگیرید و حرفه‌ای بدوزید...
نکته مهم:
کارور جلو میزان فاصلهٔ بین دو طرف جلوی بدن است، نه فاصلهٔ سینه.
NOVENTRA
Sewing & Fashion Design Academy
Learn Today ★ Design Tomorrow
با نوینترا
همیشه یک قدم جلوتر

۱ .کارور جلو چیست؟

کارور جلو، فاصلهٔ بین دو ناحیهٔ اتصال بازو به تنه در قسمت جلوی بدن است. این اندازه برای تعیین پهنای قسمت جلوی الگوی بالاتنه استفاده می‌شود.

۲ .وسایل موردنیاز

- متر خیاطی انعطاف‌پذیر
- لباس نازک و کاملاً اندازهٔ بدن
- آینه برای بررسی مسیر متر
- دفتر ثبت اندازه‌ها و خودکار

۳ .روش اندازه‌گیری

۱ .فرد صاف بایستد و شانه‌ها را در حالت طبیعی نگه دارد.

۲ .دو نقطهٔ اتصال بازو به تنه را در قسمت جلوی لباس مشخص کنید.

۳ .متر را به‌صورت افقی بین این دو نقطه قرار دهید.

۴ .فاصلهٔ بین دو نقطه را بدون کشیدن یا شل نگه‌داشتن متر اندازه بگیرید.

۵ .عدد به‌دست‌آمده را با عنوان «کارور جلو» در جدول اندازه‌ها ثبت کنید.

۴ .نکات مهم

- متر باید کاملاً افقی قرار بگیرد.
- نقطهٔ شروع و پایان باید در دو طرف بدن هم‌سطح باشند.
- فرد نباید شانه‌ها را جمع کند یا به عقب بکشد.
- اندازه‌گیری باید روی لباس نازک و اندازه انجام شود.
- متر را بیش از حد نکشید و به بدن فشار وارد نکنید.

۵ .خطاهای رایج

- قرار دادن متر به‌صورت مورب
- انتخاب نادرست نقاط ابتدا و انتها
- شل یا بیش از حد سفت گرفتن متر
- اندازه‌گیری روی لباس گشاد
- اشتباه گرفتن کارور جلو با کارور پشت

۶ .کاربرد در الگوکشی

کارور جلو برای کنترل پهنای قسمت جلوی بالاتنه و تنظیم بخش‌های مربوط به حلقهٔ آستین استفاده می‌شود.

یادآوری NOVENTRA

کارور جلو و کارور پشت دو اندازهٔ مستقل هستند؛ هرکدام را جداگانه اندازه‌گیری و در جدول ثبت کنید.

درس: اندازه‌گیری دور حلقهٔ آستین

Armhole Circumference

NOVENTRA
SEWING & FASHION DESIGN ACADEMY

فصل چهارم | متد متریک

درس اول: اندازه‌گیری

دور حلقهٔ آستین

Armhole Circumference

با دقت اندازه بگیر
با اطمینان الگو بگش

1 دور حلقهٔ آستین چیست؟

دور حلقهٔ آستین، اندازهٔ طول منحنی حلقه‌ای است که در قسمت اتصال آستین به بالاتنه قرار دارد. این اندازه برای هماهنگی آستین با حلقهٔ بالاتنه اهمیت دارد.

مسیر اندازه‌گیری دور حلقهٔ آستین

2 وسایل موردنیاز

- دفتر ثبت اندازه‌ها
- الگوی بالاتنه جلو و پشت
- متر خیاطی انعطاف‌پذیر

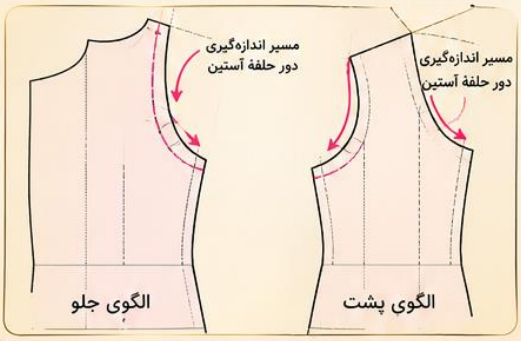
3 روش اندازه‌گیری

1. الگوی بالاتنهٔ جلو و پشت را آماده کنید.
2. مسیر منحنی حلقهٔ آستین را مشخص کنید.
3. متر خیاطی را روی خطِ منحنی حلقهٔ قرار دهید.
4. متر را به‌آرامی در امتداد تمام قوس حلقهٔ حرکت دهید تا طول مسیر کامل به دست آید.
5. اندازهٔ به‌دست‌آمده را ثبت کنید.
6. اگر اندازهٔ حلقهٔ جلو و پشت جداگانه محاسبه شده‌اند، آن‌ها را با هم جمع کنید تا دور کامل حلقه به دست آید.

متر باید دقیقاً روی خطِ منحنی حلقه قرار بگیرد.

4 نکات مهم

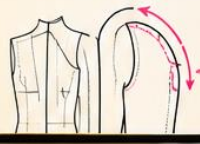
- ✓ متر باید دقیقاً روی خط منحنی حلقهٔ قرار بگیرد.
- ✓ متر نباید از مسیر منحنی فاصله بگیرد.
- ✓ هنگام اندازه‌گیری، متر را نکشید.
- ✓ اندازهٔ قسمت جلو و پشت را با هم اشتباه نگیرید.

5 خطاهای رایج

- ✗ اندازه‌گیری فقط بخشی از منحنی حلقه
- ✗ صاف گرفتن متر به‌جای دنبال کردن قوس
- ✗ جا انداختن بخشی از حلقهٔ جلو یا پشت
- ✗ اشتباه گرفتن دور حلقه با عمق کف حلقه

6 کاربرد در الگوکشی

اندازهٔ دور حلقهٔ آستین برای هماهنگ‌کردن اندازهٔ تاج آستین با حلقهٔ بالاتنه استفاده می‌شود.

دور حلقهٔ آستین در الگو

یادآوری حرفه‌ای NOVENTRA

عمق کف حلقهٔ یک اندازهٔ عمودی است؛
اما دور حلقه، طول کامل مسیر منحنی حلقهٔ آستین است.
این دو اندازه را جداگانه بشناسید و ثبت کنید.

NOVENTRA
Sewing Today... Better Tomorrow

۱ .دور حلقهٔ آستین چیست؟

دور حلقهٔ آستین، اندازهٔ طول منحنی حلقه‌ای است که در قسمت اتصال آستین به بالاتنه قرار دارد. این اندازه برای هماهنگی آستین با حلقهٔ بالاتنه اهمیت دارد.

۲ .وسایل موردنیاز

- متر خیاطی انعطاف‌پذیر
- الگوی بالاتنهٔ جلو و پشت
- دفتر ثبت اندازه‌ها

۳ .روش اندازه‌گیری

۱ .الگوی بالاتنهٔ جلو و پشت را آماده کنید.

۲ .مسیر منحنی حلقهٔ آستین را مشخص کنید.

۳ .متر خیاطی را روی خط منحنی حلقه قرار دهید.

۴. متر را به‌آرامی در امتداد تمام قوس حلقه حرکت دهید تا طول مسیر کامل به‌دست آید.

۵ .اندازهٔ به‌دست‌آمده را ثبت کنید.

۶. اگر اندازهٔ حلقهٔ جلو و پشت جداگانه محاسبه شده‌اند، آن‌ها را با هم جمع کنید تا دور کامل حلقه به‌دست آید.

۴ .نکات مهم

- متر باید دقیقاً روی خط منحنی حلقه قرار بگیرد.
- متر نباید از مسیر منحنی فاصله بگیرد.
- هنگام اندازه‌گیری، متر را نکشید.
- اندازهٔ قسمت جلو و پشت را با هم اشتباه نگیرید.

۵ .خطاهای رایج

- اندازه‌گیری فقط بخشی از منحنی حلقه
- صاف گرفتن متر به‌جای دنبال کردن قوس
- جا انداختن بخشی از حلقهٔ جلو یا پشت
- اشتباه گرفتن دور حلقه با عمق کف حلقه

۶ .کاربرد در الگوکشی

اندازهٔ دور حلقهٔ آستین برای هماهنگ‌کردن اندازهٔ تاج آستین با حلقهٔ بالاتنه استفاده می‌شود.

یادآوری حرفه‌ایNOVENTRA

عمق کف حلقه یک اندازهٔ عمودی است؛ اما دور حلقه، طول کامل مسیر منحنی حلقهٔ آستین است. این دو اندازه را جداگانه بشناسید و ثبت کنید.

درس: اندازه‌گیری قد آستین

Sleeve Length

NOVENTRA
SEWING & FASHION DESIGN ACADEMY
فصل چهارم | متد متریک
درس اول: اندازه‌گیری
قد آستین
Sleeve Length
قد آستین، اندازهٔ طولی است که از انتهای سرشانه تا مچ دست گرفته می‌شود و برای تعیین اندازهٔ مناسب آستین در الگوکشی اهمیت دارد.
نقطهٔ شروع (انتهای سرشانه)
نقطه پایان (مچ دست)
1 قد آستین چیست؟
قد آستین، اندازهٔ طولی است که از انتهای سرشانه تا مچ دست گرفته‌اُمی‌شود و برای تعیین اندازهٔ مناسب آستین در الگوکشی اهمیت دارد.
قد آستین = از سرشانه تا مچ دست
2 وسایل موردنیاز
متر خیاطی انعطاف‌پذیر
خط‌کش یا گونیا (در صورت نیاز)
دفتر ثبت اندازه‌ها
3 روش اندازه‌گیری
1 فرد باید صاف و دژ وضعیت طبیعی بدن بایستد.
2 نقطهٔ شروع اندازه‌گیری انتهای سرشانه (محل اتصال گردن و شانه) است.
3 متر را از سرشانه به سمت پایین هدایتُ کنُ.
4 آزنج کمی خم باشد و دست در حالت طبیعی قرار گیرد.
5 محل پایان اندازه‌گیری مچ دست است.
6 اندازه را به سانتی‌متر تبت کن.
4 نکات مهم
متر باید روی مسیر مستقیم قرار گیرد.
هنُگام اندازه‌گیری، بدن صاف و بدون حرکت باشد.
آزنج کمی خم باشد (حدود ۱۰ تا ۱۵ درجه).
متر نباید کشیده شود.
از نقطهٔ شروع و پایان مطمئن شوید.
5 خطاهای رایج
شروع اندازه‌گیری از نقطهٔ اشتباه (مثلاً گردن یا پشت).
گرفتن اندازه در حالت دست صاف.
کج شدن مسیر متر.
رها کردن متر و تغییر محل آن.
اشتباه گرفتن قد آستین با قد دست یا قد لباس.
6 کاربرد در الگوکشی
این اندازه برای تعیین طول آستین در الگوی بالاتنه و تنظیم مناسب آن استفاده می‌شود.
قد آستین
یادآوری حرفه‌ای NOVENTRA
قد آستین با عمق کف حلقه و دور حلقهٔ آستین متفاوت است.
هر کدام از این اندازه‌ها کاربرد مخصوص به خود را دارند.
و نباید با یکدیگر اشتباه گرفته شوند.
NOVENTRA
Better Skills ... Brighter Future

۱ .قد آستین چیست؟

قد آستین یکی از اندازه‌های مهم در خیاطی است که برای تعیین طول آستین و رسم الگوی صحیح آن استفاده می‌شود.

۲ .وسایل موردنیاز

- متر خیاطی انعطاف‌پذیر
- دفتر ثبت اندازه‌ها
- مداد

۳ .روش اندازه‌گیری

۱ .فرد باید صاف بایستد و بدن در حالت طبیعی باشد.

۲ .دست را در امتداد بدن قرار دهید و آرنج را کمی خم کنید.

۳ .ابتدای متر را روی انتهای سرشانه، در محل اتصال شانه به بازو، قرار دهید.

۴ .متر را در امتداد دست و از روی آرنج به سمت مچ هدایت کنید.

۵ .اندازه را تا محل موردنظر در مچ دست بخوانید.

۶ .عدد به‌دست‌آمده را با دقت در دفتر اندازه‌ها ثبت کنید.

۴ .نکات مهم

- متر باید در مسیر دست قرار بگیرد.
- هنگام اندازه‌گیری، دست در حالت طبیعی و آرنج کمی خم باشد.
- متر نباید بیش از حد کشیده یا شل نگه داشته شود.
- نقطه شروع و پایان اندازه‌گیری را با دقت مشخص کنید.

۵ .خطاهای رایج

- شروع اندازه‌گیری از محل نادرست سرشانه
- صاف و بدون توجه به حالت دست اندازه گرفتن
- پیچ‌خوردن یا جابه‌جایی متر
- ثبت اشتباه عدد اندازه‌گیری

۶ .کاربرد در الگوکشی

اندازه قد آستین برای تعیین طول آستین در الگو استفاده می‌شود و به تنظیم اندازه آستین متناسب با دست کمک می‌کند.

یادآوری **NOVENTRA:** دقت در انتخاب نقطه شروع و پایان اندازه‌گیری، نقش مهمی در به‌دست‌آوردن قد صحیح آستین دارد.

درس: اندازه‌گیری دور بازو

Upper Arm Circumference

دور بازو چیست؟

NOVENTRA
SEWING & FASHION DESIGN ACADEMY
فصل چهارم | متد متریک
درس: اندازه‌گیری
دور بازو
Upper Arm Circumference
دور بازو، اندازهٔ برجسته‌ترین قسمت بازو است
که برای تنظیم بهتر الگو و دوخت لباس اهمیت دارد.
دور بازو را در
بزرگ‌ترین قسمت بازو
اندازه بگیرید.
1 دور بازو چیست؟
دور بازو، اندازهٔ محیط برجسته‌ترین قسمت بازو است. این اندازه برای تنظیم صحیح الگوی آستین و لباس‌های بالاتنه استفاده می‌شود.
محل اندازه‌گیری دور بازو
2 وسایل موردنیاز
متر خیاطی انعطاف‌پذیر
دفتر ثبت اندازه‌ها
مداد
3 روش اندازه‌گیری
1 فرد باید صاف بایستد و بدن در حالت طبیعی باشد.
2 دست آزاد و آویزان باشد.
3 متر را دور برجسته‌ترین قسمت بازو، نزدیک زیر بغل قرار دهید.
4 متر نباید خیلی سفت و نه خیلی شل باشد.
5 اندازه را بخوانید و در دفتر ثبت کنید.
4 تکات مهم
متر باید دور بازو کاملاً روی پوست قرار بگیرد.
دست در حالت طبیعی و آزاد باشد.
متر نباید خیلی سفت یا خیلی شل باشد.
محل اندازه‌گیری، نزدیک زیر بغل باشد.
عدد را با دقت بخوانید و ثبت کنید.
5 خطاهای رایج
اندازه‌گیری در محل نادرست بازو.
سفت یا شل بودن بیش از حد متر.
حالت نادرست دست (خم یا کشیده).
فراموش کردن ثبت عدد.
توجه نکردن به برجستگی بازو.
6 کاربرد در الگوکشی
دور بازو برای تعیین اندازهٔ آستین و تنظیم قسمت بالاتنه در الگو استفاده می‌شود.
دور بازو
یادآوری حرفه‌ای NOVENTRA
دور بازو را در برجسته‌ترین قسمت بازو، نزدیک زیر بغل اندازه بگیرید.
اگر اندازه‌گیری در قسمت پایین‌تر یا بالاتر انجام شود،
ممکن است الگوی آستین یا بالاتنه به درستی تنظیم نشود.
NOVENTRA
Better Skills ... Brighter Future
NOVENTRA Sewing
با دقت اندازه بگیرید ... لباسی بهتر بدوزید ♡

دور بازو، اندازه محیط برجسته‌ترین قسمت بازو است. این اندازه برای تعیین پهنای مناسب آستین و تنظیم الگوی آن اهمیت دارد.

۲ .وسایل موردنیاز

- متر خیاطی انعطاف‌پذیر
- دفتر ثبت اندازه‌ها
- مداد

۳ .روش اندازه‌گیری

۱ .فرد باید صاف بایستد و بدن در حالت طبیعی باشد.

۲ .دست را آزاد و بدون انقباض در کنار بدن قرار دهید.

۳ .متر را دور برجسته‌ترین قسمت بازو، نزدیک زیر بغل، قرار دهید.

۴ .دو سر متر را به‌آرامی به هم برسانید؛ متر باید دور بازو قرار بگیرد، بدون اینکه به پوست فشار وارد کند.

۵ .عدد اندازه‌گیری را بخوانید و در دفتر ثبت کنید.

۴ .نکات مهم

- دست هنگام اندازه‌گیری باید آزاد و در حالت طبیعی باشد.
- متر باید کاملاً دور بازو قرار بگیرد.
- متر نباید بیش از حد سفت یا شل باشد.
- محل اندازه‌گیری باید برجسته‌ترین قسمت بازو باشد.
- اندازه را با دقت ثبت کنید.

۵ .خطاهای رایج

- اندازه‌گیری از قسمت باریک‌تر یا پایین‌تر بازو
- سفت کشیدن متر و فشار دادن بازو
- شل نگه‌داشتن متر
- منقبض کردن عضلات بازو هنگام اندازه‌گیری
- فراموش کردن ثبت اندازه

۶ .کاربرد در الگوکشی

اندازه دور بازو برای تعیین پهنای مناسب آستین و تنظیم الگوی آن متناسب با اندام استفاده می‌شود.

یادآوری **NOVENTRA:** اندازه‌گیری دقیق دور بازو، به دوخت آستینی خوش‌فرم و راحت کمک می‌کند.

درس: اندازه‌گیری دور مچ دست

Wrist Circumference

دور مچ دست چیست؟

دور مچ دست، اندازه محیط باریک‌ترین قسمت مچ، در محل اتصال دست به ساعد است. این اندازه برای تعیین اندازه مناسب مچ آستین و تنظیم الگوی آن اهمیت دارد.

۲ .وسایل موردنیاز

- متر خیاطی انعطاف‌پذیر
- دفتر ثبت اندازه‌ها
- مداد

۳ .روش اندازه‌گیری

۱ .فرد باید صاف بایستد و بدن در حالت طبیعی باشد.

۲ .دست را آزاد و بدون انقباض در کنار بدن قرار دهید.

۳ .متر را دور باریک‌ترین قسمت مچ، در محل اتصال دست به ساعد، قرار دهید.

۴. دو سر متر را به‌آرامی به هم برسانید؛ متر باید کاملاً دور مچ قرار بگیرد، بدون اینکه به پوست فشار وارد کند.

۵ .عدد اندازه‌گیری را بخوانید و در دفتر ثبت کنید.

۴ .نکات مهم

- دست هنگام اندازه‌گیری باید آزاد و در حالت طبیعی باشد.
- متر باید کاملاً دور مچ قرار بگیرد.
- متر نباید بیش از حد سفت یا شل باشد.
- محل اندازه‌گیری، باریک‌ترین قسمت مچ است.
- اندازه را با دقت ثبت کنید.

۵ .خطاهای رایج

- اندازه‌گیری از قسمت پهن‌تر مچ
- سفت کشیدن متر و فشار دادن پوست
- شل نگه‌داشتن متر
- خم کردن یا منقبض کردن دست هنگام اندازه‌گیری
- فراموش کردن ثبت اندازه

۶ .کاربرد در الگوکشی

اندازه دور مچ دست برای تعیین اندازه مناسب انتهای آستین و تنظیم الگوی مچ آستین استفاده می‌شود.

یادآوری **NOVENTRA:** اندازه‌گیری دقیق دور مچ، به دوخت آستینی خوش‌فرم و راحت کمک می‌کند.

درس اول: رسم خطوط مبنا و تعیین نقطهٔ صفر

مرحلهٔ اول: تعیین محل شروع رسم

ابتدا کاغذ الگو را به‌درستی روی میز قرار دهید. رسم الگو را از سمت چپ کاغذ آغاز کنید تا فضای کافی برای ادامهٔ مراحل رسم در سمت راست باقی بماند.

مرحلهٔ دوم: رسم خطوط مبنا

۱ .از قسمت بالای سمت چپ کاغذ، یک خط عمودی رسم کنید.

۲ .از نقطهٔ شروع، یک خط افقی رسم کنید؛ به‌گونه‌ای که خط افقی و خط عمودی بر یکدیگر عمود باشند.

۳ .برای اطمینان از عمود بودن دو خط، از گونیا استفاده کنید.

مرحلهٔ سوم: نام‌گذاری نقطهٔ صفر

محل تقاطع دو خط را با عدد ۰ مشخص کنید. این نقطه، مبدأ رسم الگو و مرجع تعیین نقاط بعدی خواهد بود.

نکتهٔ فنی: خطوط مبنا باید دقیق و کاملاً گونیا باشند؛ زیرا هرگونه خطا در این مرحله ممکن است به سایر قسمت‌های الگو منتقل شود.

درس دوم: محاسبهٔ عرض کادر الگو بر اساس دور سینه

۱ ـ تعیین مقدار آزادی لباس

در رسم الگو، مقدار آزادی موردنیاز به مدل لباس و میزان گشادی موردنظر بستگی دارد. در روش آموزشی این درس، برای محاسبهٔ عرض کادر، مقادیر زیر را در نظر می‌گیریم:

- لباس اندامی یا برش‌دار: نصف دور سینه + ۴ سانتی‌متر
- لباس یا کت نسبتاً آزاد: نصف دور سینه + ۶ سانتی‌متر
- لباس یا کت آزاد و لش: نصف دور سینه + ۸ سانتی‌متر

این مقادیر، آزادی‌های در نظر گرفته‌شده برای مثال‌های آموزشی ما هستند. مقدار مناسب نهایی ممکن است با توجه به مدل لباس، جنس پارچه و روش الگوسازی تغییر کند.

۲ .مثال عملی: رسم الگوی کت نسبتاً آزاد

فرض می‌کنیم دور سینهٔ فرد ۹۲ سانتی‌متر است و می‌خواهیم الگوی یک کت نسبتاً آزاد رسم کنیم.

مرحلهٔ اول: محاسبهٔ نصف دور سینه

۹۲ ÷ ۲ = ۴۶ سانتی‌متر

مرحلهٔ دوم: افزودن آزادی لباس

۴۶ + ۶ = ۵۲ سانتی‌متر

بنابراین، عرض کادر موردنیاز در این مرحله برابر با ۵۲ سانتی‌متر خواهد بود.

۳ .انتقال اندازه به کاغذ الگو

۱ .از نقطهٔ صفر (۰)، روی خط افقی به سمت راست حرکت کنید.

۲ .فاصلهٔ ۵۲ سانتی‌متر را با دقت اندازه بگیرید.

۳ .انتهای این فاصله را با عدد ۱ نام‌گذاری کنید.

در نتیجه، فاصلهٔ افقی بین نقاط صفر و یک برابر با ۵۲ سانتی‌متر خواهد بود.

نکتهٔ فنی NOVENTRA

در این مرحله، عدد ۵۲ نشان‌دهندهٔ عرض محاسبه‌شدهٔ کادر بر اساس نصف دور سینه و مقدار آزادی انتخاب‌شده است. نحوهٔ استفاده از این عرض در الگوی کامل و تقسیم آن میان بخش‌های جلو و پشت، مطابق مراحل بعدی همین روش انجام خواهد شد.

مراحل بعدی همین روش انجام شود.

درس دوم: ادامهٔ رسم کادر اولیهٔ الگو

مرحلهٔ چهارم: تعیین نقطهٔ ۲

۱ .از نقطهٔ صفر (۰)، در جهت عمودی و به‌صورت گونیا، ۲ سانتی‌متر به سمت پایین اندازه بگیرید.

۲ .انتهای این فاصله را با عدد ۲ نام‌گذاری کنید.

مرحلهٔ پنجم: تعیین نقطهٔ ۳

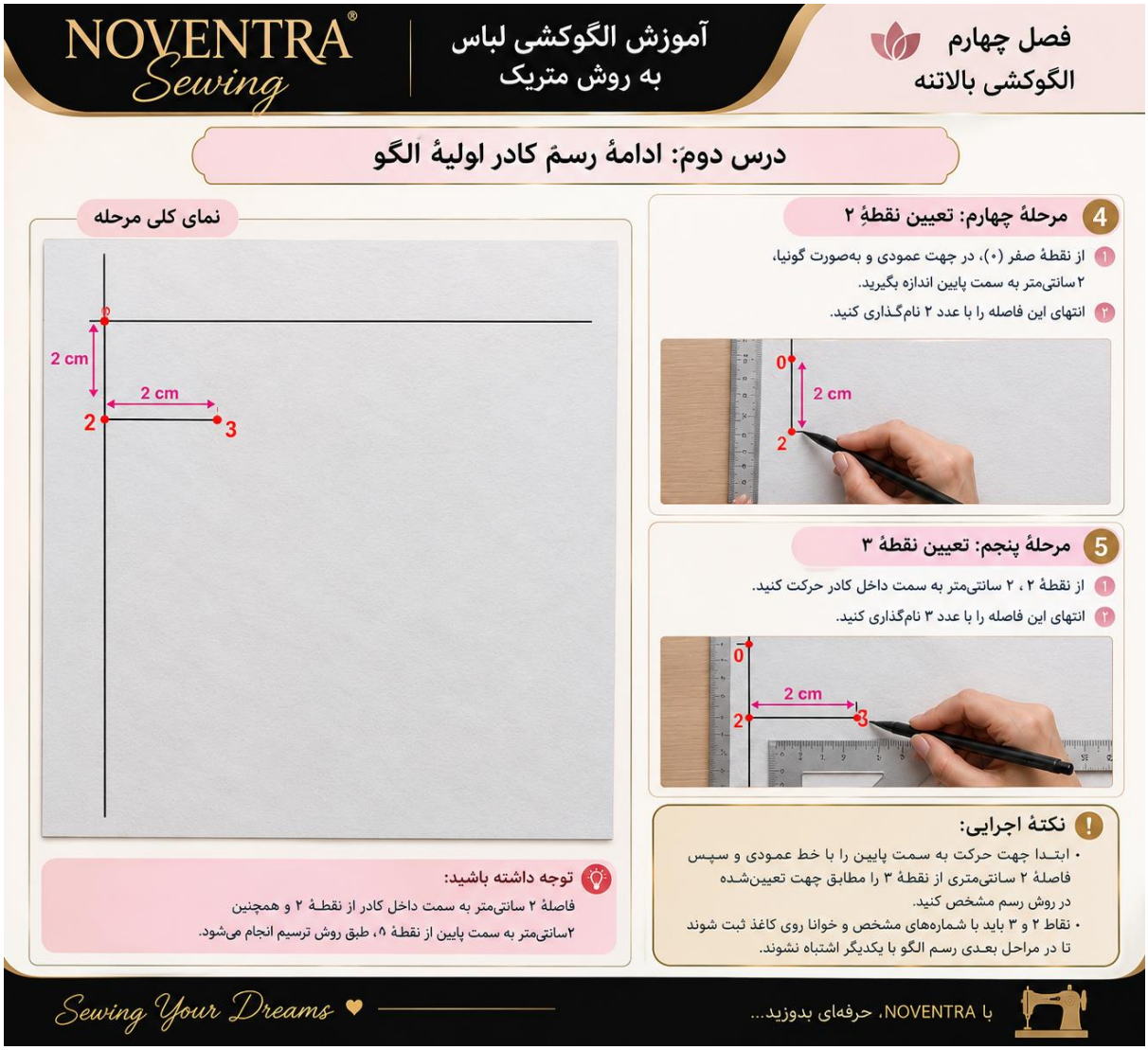
۱ .از نقطه۲ ، ۲ سانتی‌متر به سمت داخل کادر حرکت کنید.

۲ .انتهای این فاصله را با عدد ۳ نام‌گذاری کنید.

نکتهٔ اجرایی

برای دقیق بودن رسم، ابتدا جهت حرکت به سمت پایین را با خط عمودی و سپس فاصلهٔ ۲ سانتی‌متری از نقطهٔ ۳ را مطابق جهت تعیین‌شده در روش رسم مشخص کنید.

نقاط ۲ و ۳ باید با شماره‌های مشخص و خوانا روی کاغذ ثبت شوند تا در مراحل بعدی رسم الگو با یکدیگر اشتباه نشوند.

درس سوم: تعیین پهنای یقهٔ پشت

مرحلهٔ ششم: محاسبهٔ پهنای یقهٔ پشت

برای تعیین پهنای یقهٔ پشت، در این روش آموزشی، یک‌پنجم دور گردن را محاسبه می‌کنیم.

مثال :اگر دور گردن برابر با ۳۸ سانتی‌متر باشد:

۳۸ ÷ ۵ = ۷/۶ سانتی‌متر

بنابراین، پهنای محاسبه‌شدهٔ یقهٔ پشت برابر با ۷/۶ سانتی‌متر است.

مرحلهٔ هفتم: تعیین نقطهٔ ۴

۱ .از نقطهٔ صفر (۰)، روی خط افقی به سمت راست حرکت کنید.

۲ .فاصلهٔ ۷/۶ سانتی‌متر را اندازه بگیرید.

۳ .انتهای این فاصله را با عدد ۴ نام‌گذاری کنید. این نقطه، محل تعیین پهنای یقهٔ پشت است.

مرحلهٔ هشتم: رسم منحنی یقهٔ پشت

با استفاده از پیستوله، نقطهٔ ۴ (پهنای یقه) را به نقطهٔ ۳ متصل کنید تا منحنی یقهٔ پشت شکل بگیرد.

نکتهٔ فنی NOVENTRA: منحنی یقه باید نرم و پیوسته رسم شود و در محل اتصال به خطوط مجاور، شکست ناخواسته نداشته باشد. پیش از نهایی کردن رسم، شکل منحنی را با روش متریک مورد استفاده در این درس تطبیق دهید.

درس چهارم: رسم خط مرکزی پشت(CB)

مرحلهٔ نهم: تعیین نقطهٔ ۵

برای تعیین طول خط مرکزی پشت، به اندازهٔ بلندی بالاتنهٔ پشت، از نقطهٔ ۲ به سمت پایین حرکت می‌کنیم.

مثال :اگر بلندی بالاتنهٔ پشت برابر با ۴۰/۵ سانتی‌متر باشد:

۱ ـ از نقطهٔ ۲، در امتداد عمودی و به سمت پایین، ۴۰/۵ سانتی‌متر اندازه‌گیری می‌کنیم.

۲ ـ انتهای این فاصله را با شمارهٔ ۵ مشخص می‌کنیم.

مرحلهٔ دهم: رسم خط افقی از نقطهٔ ۵

۱ ـ گونیا را در نقطهٔ ۵ قرار می‌دهیم.

۲ ـ از نقطهٔ ۵، یک خط افقی به سمت راست رسم می‌کنیم. تا به خط یک برخورد کند و زاویه ۹۰ درجه تشکیل بدهد

۳ ـ این خط را برای ادامهٔ مراحل رسم الگو به‌عنوان خط راهنمای افقی در نظر می‌گیریم.

مرحلهٔ یازدهم: نام‌گذاری خطوط مرکزی

در الگوسازی، برای مشخص کردن خطوط مرکزی جلو و پشت از اختصارات استاندارد زیر استفاده می‌کنیم:

- **CB (Center Back):** خط مرکزی پشت
- **CF (Center Front):** خط مرکزی جلو

این اختصارات در نقشه‌ها و دستورالعمل‌های الگوسازی کاربرد دارند و به ما کمک می‌کنند بخش‌های جلو و پشت الگو را به‌روشنی از یکدیگر متمایز کنیم.

نکتهٔ فنی NOVENTRA

در این مرحله، خط **CB** به‌عنوان خط مرکزی پشت مشخص می‌شود.

خط **CF** نیز در الگوی جلو با همین منطق نام‌گذاری خواهد شد. محل دقیق آن در مراحل مربوط به رسم الگوی جلو تعیین می‌شود.

درس پنجم: رسم خط باسن

مرحلهٔ دوازدهم: تعیین نقطهٔ ۷

برای مشخص کردن خط باسن، از نقطهٔ ۵ به اندازهٔ قد باسن به سمت پایین حرکت می‌کنیم.

مثال :اگر قد باسن برابر با ۲۰/۵ سانتی‌متر باشد:

۱ ـ از نقطهٔ ۵، در امتداد عمودی و به سمت پایین، ۲۰/۵ سانتی‌متر اندازه می‌گیریم.

۲ ـ انتهای این فاصله را با عدد ۷ نام‌گذاری می‌کنیم.

مرحلهٔ سیزدهم: رسم خط افقی باسن

۱ ـ گونیا را روی خط عمودی راهنما قرار می‌دهیم.

۲ ـ از نقطهٔ ۷ یک خط افقی به سمت راست رسم می‌کنیم. که عمود برخط یک بشه و زاویه ۹۰ درجه تشکیل بشه

۳ ـ نقطهٔ انتهایی این خط را با عدد ۸ نام‌گذاری می‌کنیم.

این خط، خط باسن در کادر اولیهٔ الگو خواهد بود.

نکتهٔ فنی NOVENTRA

خط باسن باید با خطوط افقی دیگر کادر، مانند خط مبنا، موازی باشد. استفاده از گونیا کمک می‌کند خطوط افقی دقیق و منظم رسم شوند.

در این مرحله، فاصلهٔ عمودی بین نقاط ۵ و ۷ برابر با ۲۰/۵ سانتی‌متر است؛ مقدار نهایی قد باسن باید بر اساس اندازه‌گیری بدن و روش الگوسازی انتخاب‌شده تعیین شود.

مرحلهٔ پانزدهم: تعیین نقطهٔ کف حلقه

۱ .از نقطهٔ ۲، در امتداد عمودی و به سمت پایین، به اندازهٔ ۲۳/۵ سانتی‌متر اندازه می‌گیریم.

۲ .انتهای این فاصله را با عدد ۹ نام‌گذاری می‌کنیم.

۳ .گونیا را روی خط عمودی راهنمای کادر قرار می‌دهیم، به‌طوری‌که ضلع افقی آن از نقطهٔ ۹ عبور کند.

۴ .از نقطهٔ ۹ یک خط افقی به سمت راست رسم می‌کنیم تا به خط عمودی راهنمای سمت راست کادر برسد و زاویه ۹۰ درجه تشکیل بده و نقطه ۱۰ نامگذاری کنید

۵ .هنگام رسم، دقت می‌کنیم خط افقی در محل برخورد با خط عمودی، زاویهٔ ۹۰ درجه تشکیل دهد.

نکتهٔ فنی **NOVENTRA:** تمام خطوط افقی کادر باید نسبت به خط عمودی راهنما عمود باشند و در محل تقاطع، زاویهٔ ۹۰ درجه تشکیل دهند.

درس هفتم: تعیین نقطهٔ کارور پشت

مرحلهٔ شانزدهم: محاسبهٔ عرض کارور پشت

برای تعیین نقطهٔ کارور پشت روی خط سینه، طبق فرمول آموزشی این مرحله، ابتدا مقدار کارور پشت را با آزادی موردنظر جمع می‌کنیم و سپس حاصل را بر ۲ تقسیم می‌کنیم.

مثال :فرض می‌کنیم اندازهٔ کارور پشت برابر با ۳۵/۵ سانتی‌متر است و ۱ سانتی‌متر به آن اضافه می‌کنیم.

مرحلهٔ اول: افزودن مقدار آزادی

۳۵/۵ + ۱ = ۳۶/۵ سانتی‌متر

مرحلهٔ دوم: تقسیم بر ۲

۳۶/۵ ÷ ۲ = ۱۸/۲۵ سانتی‌متر

با گرد کردن تا یک رقم اعشار، مقدار به‌دست آمده برابر با ۱۸/۳ سانتی‌متر است.

مرحلهٔ هفدهم: تعیین نقطهٔ ۱۲

۱. روی خط سینه، از نقطهٔ ۱۰ مشخص‌شده در کادر، به اندازهٔ ۱۸/۲۵ سانتی‌متر اندازه می‌گیریم. و به سمت راست می‌رویم

۲ .محل به‌دست‌آمده را با عدد۱۲ نام‌گذاری می‌کنیم.

این نقطه برای تعیین پهنای کارور پشت و ادامهٔ رسم بخش مربوط به حلقهٔ آستین استفاده خواهد شد.

نکتهٔ فنی NOVENTRA

در متن اولیهٔ این مرحله، مبدأ اندازه‌گیری «نقطهٔ ۸» ذکر شده است؛ اما چون نقطهٔ ۸ در مرحلهٔ باسن نیز به‌کار رفته، پیش از نهایی‌سازی باید مشخص کنیم که اندازه‌گیری از کدام نقطه روی خط سینه آغاز می‌شود. همچنین، اگر منظور از عبارت «۱ تا ۱/۵ سانتی‌متر» یک بازه باشد، مقدار انتخابی باید در فرمول ثبت شود.

درس هشتم: تعیین خط جلوی لباس بر اساس وجود یا نبود اپل

مرحلهٔ هجدهم: تعیین فاصلهٔ عمودی نقطهٔ ۱۴

مقدار پایین‌آمدن از نقطهٔ ۲ بر اساس مدل لباس و در نظر گرفتن اپل تعیین می‌شود:

- لباس دارای اپل :۳ سانتی‌متر
- لباس بدون اپل :۴ سانتی‌متر

در این درس، یک لباس بدون اپل را در نظر می‌گیریم.

۱ ـ از نقطهٔ ۲، در امتداد عمودی به سمت پایین، ۴ سانتی‌متر اندازه می‌گیریم.

۲ ـ انتهای این فاصله را با عدد ۱۳ نام‌گذاری می‌کنیم.

مرحلهٔ نوزدهم: تعیین نقطهٔ ۱۴

۱ ـ از نقطهٔ ۱۳، به طول ۲۵ سانتی‌متر به سمت راست حرکت می‌کنیم.

۲ ـ انتهای این فاصله را با عدد ۱۴ نام‌گذاری می‌کنیم.

بنابراین، فاصلهٔ افقی بین نقاط ۱۳ و ۱۴ برابر با ۲۵ سانتی‌متر خواهد بود.

نکتهٔ فنی NOVENTRA

در نسخهٔ نهایی الگو باید مشخص شود که خط ۱۳–۱۴ دقیقاً چه کاربردی دارد و آیا طول ۲۵ سانتی‌متر ثابت است یا بر اساس مدل و اندازه‌های لباس تغییر می‌کند. این توضیح کمک می‌کند هنرجو بداند هر خط برای چه منظوری رسم شده است.

۱ ـ خط کارور را به‌صورت گونیا به سمت بالا امتداد می‌دهیم تا نقطهٔ ۱۳ تشکیل شود.

رسم خط سرشانه

۲ ـ برای تعیین طول خط سرشانه، ۱ سانتی‌متر به اندازهٔ اصلی سرشانه اضافه می‌کنیم.

مثال:

- اندازهٔ سرشانه: ۱۲ سانتی‌متر
- مقدار اضافه: ۱ سانتی‌متر
- اندازهٔ نهایی: ۱۲ + ۱ = ۱۳ سانتی‌متر

۳ ـ از نقطهٔ ۴، به‌اندازهٔ ۱۳ سانتی‌متر خط سرشانه را رسم می‌کنیم؛ به‌طوری‌که انتهای خط، حدود ۱ تا ۲ سانتی‌متر از خط فرضی بین نقاط ۱۰ و ۱۳ بیرون‌تر قرار بگیرد.

تعیین محل ساسون

برای مشخص‌کردن محل ساسون، ابتدا فاصلهٔ بین نقاط ۸ و ۱۰ را به‌دست می‌آوریم و آن را بر ۲ تقسیم می‌کنیم. سپس نقطهٔ حاصل را نقطهٔ ۱۵ نام‌گذاری می‌کنیم.

فرمول:

فاصلهٔ نقاط ۸ تا ۱۰ ÷ ۲ = محل نقطهٔ ۱۵

مثال:

اگر فاصلهٔ بین نقاط ۸ و ۱۰ برابر با ۱۸/۵ سانتی‌متر باشد:

۱۸/۵ ÷ ۲ = ۹/۲۵ سانتی‌متر

بنابراین، نقطهٔ ۱۵ در فاصلهٔ ۹/۲۵ سانتی‌متری از نقطهٔ شروع اندازه‌گیری مشخص می‌شود.

تعیین نقطهٔ موازنه

برای تعیین محل نقطهٔ موازنه، ابتدا فاصلهٔ بین نقاط ۱۰ و ۱۳ را اندازه می‌گیریم. سپس نصف این فاصله را محاسبه کرده و نقطهٔ حاصل را نقطهٔ ۱۶ نام‌گذاری می‌کنیم.

فرمول:

فاصلهٔ نقاط ۱۰ تا ۱۳ ÷ ۲ = محل نقطهٔ ۱۶

رسم ساسون بالاتنهٔ پشت

مرحلهٔ اول: رسم خط مرکزی ساسون

۱ .نقطهٔ ۱۵ را با استفاده از گونیا به سمت پایین امتداد می‌دهیم تا نقاط ۱۷ و ۱۸ روی خط مرکزی ساسون مشخص شوند.

مرحلهٔ دوم: تعیین پهنای ساسون

۲ .از نقطهٔ ۱۷، به‌اندازهٔ ۱/۵ سانتی‌متر به هر طرف می‌رویم و دو نقطه در طرفین خط مرکزی مشخص می‌کنیم.

۳ .دو نقطهٔ به‌دست‌آمده را با خط‌کش به نقطهٔ ۱۵ وصل می‌کنیم تا خطوط ساسون شکل بگیرند.

مرحلهٔ سوم: تعیین طول ساسون

۴ .از نقطهٔ ۱۸، به‌اندازهٔ ۱۳ سانتی‌متر به سمت پایین اندازه می‌گیریم و نقطهٔ ۱۹ را مشخص می‌کنیم.

۵ .نقطهٔ ۱۹ را با خط‌کش به دو نقطهٔ کناری ساسون وصل می‌کنیم تا ساسون کامل شود.

مرحلهٔ چهارم: تبدیل ساسون به حالت منحنی

اگر بخواهیم ساسون حالت منحنی‌تری داشته باشد، از مقدار ۱/۵ سانتی‌متر در هر طرف، ۰/۵ سانتی‌متر به سمت داخل می‌رویم و خطوط ساسون را با مداد به‌صورت ملایم و قوس‌دار رسم می‌کنیم.

فرم‌دهی درز پشت و گودی کمر

برای فرم‌دهی درز پشت، ابتدا از خط کمر به‌اندازهٔ ۱ سانتی‌متر به سمت داخل الگو می‌رویم. سپس این مقدار را به‌تدریج به صفر می‌رسانیم تا خط درز از بالا و پایین به خطوط اصلی الگو متصل شود.

میزان گودی در نظر گرفته‌شده با توجه به فرم بدن متفاوت است:

- **گودی کمر کم :۱ سانتی‌متر**
- **گودی کمر متوسط :۱/۵ سانتی‌متر**
- **گودی کمر شدید :۲ سانتی‌متر**

پس از تعیین مقدار مناسب، خط درز پشت را با خطی نرم و پیوسته رسم می‌کنیم تا فرم کمر به‌درستی روی الگو مشخص شود.

تعیین نقطهٔ ۲۰ در بالاتنهٔ جلو

۱ .از نقطهٔ ۱، به‌اندازهٔ یک‌پنجم دور گردن به سمت چپ اندازه می‌گیریم.

مثال:

اگر دور گردن ۳۸ سانتی‌متر باشد:

۳۸ ÷ ۵ = ۷/۶ سانتی‌متر

۲ .از نقطهٔ ۱، به‌اندازهٔ ۷/۶ سانتی‌متر به سمت چپ می‌رویم و نقطهٔ حاصل را نقطهٔ ۲۰ نام‌گذاری می‌کنیم.

رسم انحنای یقهٔ بالاتنهٔ جلو

مرحلهٔ اول: تعیین نقطهٔ ۲۱

۱ .از نقطهٔ ۱، به‌اندازهٔ یک‌پنجم دور گردن به‌علاوهٔ ۱ سانتی‌متر، به سمت پایین اندازه می‌گیریم و نقطهٔ ۲۱ را مشخص می‌کنیم.

مثال:

اگر دور گردن ۳۸ سانتی‌متر باشد:

۳۸ ÷ ۵ = ۷/۶ سانتی‌متر

۷/۶ + ۱ = ۸/۶ سانتی‌متر

بنابراین، از نقطهٔ ۱ به‌اندازهٔ ۸/۶ سانتی‌متر پایین می‌آییم و نقطهٔ ۲۱ را علامت می‌زنیم.

مرحلهٔ دوم: تعیین نقطهٔ ۲۲

۲ .از نقطهٔ ۲۱، به‌اندازهٔ ۲ سانتی‌متر به سمت داخل می‌رویم و نقطهٔ ۲۲ را مشخص می‌کنیم.

مرحلهٔ سوم: رسم انحنای یقه

۳ .با استفاده از پیستوله، نقطهٔ ۲۲ را به نقطهٔ ۲۰ وصل می‌کنیم تا انحنای یقهٔ جلو شکل بگیرد.

تعیین نقطهٔ ۲۳ در بالاتنهٔ جلو

برای تعیین نقطهٔ ۲۳، نصفِ یک‌پنجم دور گردن را محاسبه می‌کنیم و از نقطهٔ ۲۰ به سمت داخل اندازه می‌گیریم.

مثال:

اگر دور گردن ۳۸ سانتی‌متر باشد:

۱ .محاسبهٔ یک‌پنجم دور گردن:

۳۸ ÷ ۵ = ۷/۶ سانتی‌متر

۲ .محاسبهٔ نصف مقدار به‌دست‌آمده:

۷/۶ ÷ ۲ = ۳/۸ سانتی‌متر

۳ .با گرد کردن مقدار ۳/۸ به ۴ سانتی‌متر، از نقطهٔ ۲۰، چهار سانتی‌متر به سمت داخل می‌رویم و نقطهٔ حاصل را نقطهٔ ۲۳ نام‌گذاری می‌کنیم.

تعیین خط سرشانهٔ بالاتنهٔ جلو

۱ .از نقطهٔ ۱۴، که مربوط به انتهای سرشانه در بالاتنهٔ پشت است، ۱/۵ سانتی‌متر به سمت پایین می‌آییم و محل آن را علامت می‌زنیم.

۲ .از نقطهٔ به‌دست‌آمده، به‌اندازهٔ ۲۰ سانتی‌متر به سمت راست حرکت می‌کنیم و انتهای خط را مشخص می‌کنیم .

تعیین خط کارور در بالاتنهٔ جلو

۱ .روی خط سینهٔ بالاتنهٔ جلو، اندازهٔ کارور جلو را با ۱ تا ۱/۵ سانتی‌متر اضافه محاسبه می‌کنیم.

مثال:

اگر اندازهٔ کارور جلو ۳۲/۶ سانتی‌متر باشد و ۱ سانتی‌متر به آن اضافه کنیم:

۳۲/۶ + ۱ = ۳۳/۶ سانتی‌متر

۲ .مقدار به‌دست‌آمده را بر ۲ تقسیم می‌کنیم:

۳۳/۶ ÷ ۲ = ۱۶/۸ سانتی‌متر

۳ .از نقطهٔ ۹، به‌اندازهٔ ۱۶/۸ سانتی‌متر به سمت داخل می‌رویم و نقطهٔ حاصل را نقطهٔ ۲۴ نام‌گذاری می‌کنیم.

۴ .از نقطهٔ ۲۴، خط را به سمت بالا امتداد می‌دهیم تا خط کارور جلو مشخص شود.

تعیین طول سرشانهٔ بالاتنهٔ جلو

برای رسم سرشانهٔ بالاتنهٔ جلو، نیم‌سانتی‌متر به اندازهٔ اصلی سرشانه اضافه می‌کنیم.

مثال:

اگر اندازهٔ سرشانه ۱۲ سانتی‌متر باشد:

۱۲ + ۰/۵ = ۱۲/۵ سانتی‌متر

از نقطهٔ ۲۰، به‌اندازهٔ ۱۲/۵ سانتی‌متر اندازه می‌گیریم و خط سرشانه را طوری رسم می‌کنیم که دقیقاً روی خط افقی ۲۰ سانتی‌متریِ رسم‌شده در مرحلهٔ قبل قرار بگیرد.

تعیین محل و رسم ساسون پهلو در بالاتنهٔ جلو

۱. فاصلهٔ بین نقاط ۱۳ و ۲۴ را اندازه می‌گیریم و نصف آن را به‌دست می‌آوریم.

۲ .از محل نصف این فاصله، خط را به سمت پایین امتداد می‌دهیم تا خط مرکزی ساسون پهلو مشخص شود.

۳ .از نقطهٔ تعیین‌شده روی خط مرکزی، ۱/۵ سانتی‌متر به هر طرف می‌رویم و نقاط کناری ساسون را مشخص می‌کنیم.

۴ .نقاط کناری را به خطوط مربوط به ساسون وصل می‌کنیم تا ساسون پهلو شکل بگیرد.

تعیین محل خط ساسون در بالاتنهٔ جلو

۱ .ابتدا نصف فاصلهٔ سینه را محاسبه می‌کنیم و سپس ۱ سانتی‌متر به آن اضافه می‌کنیم.

مثال:

اگر فاصلهٔ سینه ۱۸ سانتی‌متر باشد:

۱۸ ÷ ۲ = ۹ سانتی‌متر

۹ + ۱ = ۱۰ سانتی‌متر

۲ .از نقطهٔ ۹، به‌اندازهٔ ۱۰ سانتی‌متر به سمت داخل اندازه می‌گیریم.

۳ .با استفاده از گونیا، از محل علامت‌گذاری‌شده خطی عمودی به سمت پایین امتداد می‌دهیم.

تعیین نقطهٔ سینه و رسم ساسون عمودی جلو

مرحلهٔ اول: شماره‌گذاری نقاط

۱ .مرکز سینه را نقطهٔ ۲۵ نام‌گذاری می‌کنیم.

۲ .نقطهٔ تقاطع خط عمودی و خط افقی را نقطهٔ ۲۶ و نقطهٔ پایین خط عمودی را نقطهٔ ۲۷ نام‌گذاری می‌کنیم.

مرحلهٔ دوم: تعیین طول ساسون

۳ .از نقطهٔ ۲۷، به‌اندازهٔ ۱۳ سانتی‌متر به سمت بالا اندازه می‌گیریم و محل آن را مشخص می‌کنیم.

مرحلهٔ سوم: تعیین پهنای ساسون

۴ .از نقطهٔ ۲۶، به‌اندازهٔ ۱/۵ سانتی‌متر به هر طرف می‌رویم و دو نقطهٔ کناری ساسون را مشخص می‌کنیم.

مرحلهٔ چهارم: رسم ساسون

۵ .نقاط کناری را به نقاط مربوط به ساسون وصل می‌کنیم تا ساسون عمودی بالاتنهٔ جلو شکل بگیرد.

رسم پنس یقه در بالاتنهٔ جلو

از نقطهٔ یقهٔ جلو، به‌اندازهٔ ۴ سانتی‌متر جلو می‌رویم و این نقطه را به نقطهٔ قد سینه وصل می‌کنیم.

با رسم این خط، یک پنس در قسمت جلوی بالاتنه ایجاد می‌شود. با توجه به طراحی یقه و مدل لباس، این پنس می‌تواند باز بماند یا بسته شود.

تعیین نقطهٔ موازنه در بالاتنهٔ جلو

برای تعیین نقطهٔ موازنه در بالاتنهٔ جلو، ابتدا فاصلهٔ خط سینه تا یقه را بر ۲ تقسیم می‌کنیم و سپس ۲ سانتی‌متر از مقدار به‌دست‌آمده کم می‌کنیم.

مثال:

اگر فاصلهٔ خط سینه تا یقه ۱۷ سانتی‌متر باشد:

۱ .نصف فاصله:

۱۷ ÷ ۲ = ۸/۵ سانتی‌متر

۲ .کم کردن ۲ سانتی‌متر:

۸/۵ − ۲ = ۶/۵ سانتی‌متر

۳ .از خط سینه، به‌اندازهٔ ۶/۵ سانتی‌متر به سمت بالا می‌رویم و نقطهٔ حاصل را مشخص می‌کنیم.

۴ .با استفاده از گونیا، نقطهٔ به‌دست‌آمده را به خط کارور وصل می‌کنیم تا محل موازنه در بالاتنهٔ جلو تعیین شود.

رسم حلقهٔ آستین در بالاتنهٔ جلو

برای رسم حلقهٔ آستین خوش‌فرم، باید به محل موازنه و فرم انحنای حلقه توجه کنیم.

مرحلهٔ اول: مشخص کردن نقاط کناری

۱ .از خط پهلو، ۲ سانتی‌متر به هر طرف می‌رویم و نقاط موردنظر را مشخص می‌کنیم.

مرحلهٔ دوم: آشنایی با نیم‌ساز حلقه

در رسم دقیق‌تر حلقهٔ آستین، می‌توان از نیم‌ساز استفاده کرد. مقدار نیم‌ساز به سایز الگو بستگی دارد.

برای مثال، در سایز ۴۰ می‌توان مقادیر زیر را در نظر گرفت:

- **نیم‌ساز حلقه پشت: ۲/۵ سانتی‌متر**
- **نیم‌ساز حلقه جلو: ۲ سانتی‌متر**

در این مرحله، برای آموزش ساده‌تر، نیم‌ساز را در نظر نمی‌گیریم تا هنرجو ابتدا روش پایه را یاد بگیرد.

مرحلهٔ سوم: رسم انحنای حلقه

۲ .با استفاده از پیستوله، از نقاط مشخص‌شده در فاصله ۲ سانتی‌متری خط پهلو، انحنای حلقه را رسم می‌کنیم؛ سپس آن را به نقطه موازنه و در ادامه به انتهای سرشانه وصل می‌کنیم.

آموزش رسم الگوی آستین

مقدمه

در طراحی آستین لباس و مانتو، میزان آزادی آستین در حالت طبیعی بین ۴ تا ۶ سانتی‌متر در نظر گرفته می‌شود.

اندازه دور مچ با توجه به سایز اندام و مدل موردنظر تعیین می‌شود.

برای به‌دست‌آوردن اندازه کف حلقه آستین، متر را به‌صورت ایستاده در امتداد حلقه آستین قرار داده و اندازه را به‌صورت کامل و دور تا دور اندازه‌گیری کنید.

مراحل رسم الگوی آستین

مرحله ۱ ــ رسم خطوط پایه

از مرکز الگو، یک خط افقی و یک خط عمودی رسم کنید؛ به‌طوری‌که این دو خط با یکدیگر زاویه ۹۰ درجه تشکیل دهند. نقطه تقاطع خطوط را با شماره ۰ مشخص کنید.

مرحله ۲ ــ تعیین قد آستین

از نقطه ۰، به اندازه قد آستین به سمت پایین اندازه‌گیری کرده و نقطه حاصل را با شماره ۱ مشخص کنید.

مرحله ۳ ــ تعیین یک‌سوم بلندی کف حلقه آستین

از نقطه ۰، به اندازه یک‌سوم بلندی کف حلقه آستین به سمت پایین اندازه‌گیری کرده و علامت بزنید. نقطه حاصل را با شماره ۲ مشخص کنید.

مثال: اگر اندازه کف حلقه آستین ۵۰ سانتی‌متر باشد:

۵۰ ÷ ۳ = ۱۶/۶۶ سانتی‌متر

مرحله ۴ ــ رسم خط افقی از نقطه ۲

از نقطه ۲، با استفاده از گونیا یک خط افقی به سمت چپ و راست رسم کنید. انتهای خط در سمت چپ را با شماره ۳ و انتهای آن در سمت راست را با شماره ۴ مشخص کنید.

مرحله ۵ ــ رسم خط افقی از نقطه ۱

از نقطه ۱، با استفاده از گونیا یک خط افقی به سمت چپ و راست رسم کنید. انتهای خط در سمت چپ را با شماره ۵ و انتهای آن در سمت راست را با شماره ۶ مشخص کنید.

مرحله ۶ ــ تعیین نقاط ۷ و ۸

نصف اندازه دور کف حلقه آستین را محاسبه کنید.

متر را از نقطه ۰ قرار دهید و اندازه به‌دست‌آمده را روی خط افقی سمت چپ، یعنی خط ۳، علامت بزنید. نقطه حاصل را با شماره ۷ مشخص کنید.

همین اندازه‌گیری را از نقطه ۰ در سمت راست و روی خط ۴ تکرار کنید و نقطه حاصل را با شماره ۸ مشخص کنید.

در پایان، نقطه ۰ را با خط مستقیم به نقاط ۷ و ۸ وصل کنید.

مرحله ۷ ــ تعیین نقاط ۹ و ۱۰ و اندازه دور مچ

نصف اندازه دور مچ را محاسبه کنید.

از نقطه ۱، به اندازه نصف دور مچ به سمت چپ حرکت کرده و علامت بزنید. نقطه حاصل را با شماره ۹ مشخص کنید.

همین اندازه را از نقطه ۱ به سمت راست اندازه‌گیری کرده و نقطه حاصل را با شماره ۱۰ مشخص کنید.

سپس نقطه ۹ را به نقطه ۷ و نقطه ۱۰ را به نقطه ۸ با خط مستقیم وصل کنید.

مرحله ۸ ــ تعیین خط آرنج

فاصله بین نقاط ۰ و ۱ را اندازه‌گیری کرده و آن را به دو قسمت مساوی تقسیم کنید.

از نقطه ۰، به اندازه نصف فاصله بین نقاط ۰ و ۱ به سمت پایین حرکت کرده و علامت بزنید. نقطه حاصل را با شماره ۱۱ مشخص کنید.

از نقطه ۱۱، با استفاده از گونیا یک خط افقی به سمت چپ و راست رسم کنید. این خط، خط آرنج است.

رسم هلال تاج آستین

عزیزان من، برای داشتن یک تاج آستین خوش‌فرم و بدون نقص، در اندازه‌گیری و تعیین نقاط این قسمت دقت کافی داشته باشید.

مرحله ۹ ــ تقسیم خطوط تاج آستین

ابتدا فاصله نقطه ۰ تا نقطه ۷ و همچنین فاصله نقطه ۰ تا نقطه ۸ را اندازه‌گیری کنید. هرکدام از این دو فاصله را به سه قسمت مساوی تقسیم کنید.

برای جلوگیری از سردرگمی، ابتدا رسم هلال را از سمت راست الگو شروع می‌کنیم.

مرحله ۱۰ ــ تعیین نقاط سمت راست تاج آستین

روی خط ۰ تا ۸:

- نقطه بالایی تقسیم‌بندی را با شماره ۱۲ مشخص کنید.
- نقطه پایینی تقسیم‌بندی را با شماره ۱۳ مشخص کنید.
- از نقطه ۱۲، یک سانتی‌متر به سمت بالا بروید و نقطه حاصل را با شماره ۱۴ مشخص کنید.

- از نقطه ۱۳، یک سانتی‌متر به سمت پایین بروید و نقطه حاصل را با شماره ۱۵ مشخص کنید.
- از نقطه ۰، دو سانتی‌متر به سمت راست حرکت کنید و نقطه حاصل را با شماره ۱۶ مشخص کنید.

مرحله ۱۱ ــ رسم قوس سمت راست

عزیزان من، برای رسم این قسمت نیازی به پیستوله ندارید. می‌توانید با دست یک قوس نرم و زیبا رسم کنید. اگر در رسم قوس با دست مهارت کافی ندارید، از پیستوله مخصوص حلقه آستین استفاده کنید.

نقاط ۱۴، ۱۵ و ۱۶ را با یک قوس پیوسته و زیبا به یکدیگر وصل کنید.

مرحله ۱۲ ــ تعیین نقاط سمت چپ تاج آستین

حالا به سراغ سمت چپ الگو می‌رویم. روی خط ۰ تا ۷:

- نقطه بالایی تقسیم‌بندی را با شماره ۱۷ مشخص کنید.
- نقطه پایینی تقسیم‌بندی را با شماره ۱۸ مشخص کنید.
- از نقطه ۱۷، یک سانتی‌متر به سمت بالا بروید.
- از نقطه ۱۸، نیم‌سانتی‌متر به سمت پایین بروید و نقطه حاصل را با شماره ۱۹ مشخص کنید.
- از نقطه ۰، دو سانتی‌متر به سمت چپ حرکت کنید و نقطه حاصل را با شماره ۲۰ مشخص کنید.

مرحله ۱۳ ــ رسم قوس سمت چپ و تکمیل تاج آستین

عزیزانم، نقاط ۲۰، ۱۹ و ۱۸ را با یک قوس نرم و زیبا به یکدیگر وصل کنید.

در پایان، دقت کنید که قوس سمت راست به نقطه ۸ و قوس سمت چپ به نقطه ۷ متصل شود تا هلال تاج آستین کامل شود.

آموزش رسم یقه گرد و کنفورماسیون

بخش اول: رسم پنس کنفورماسیون

عزیزان من، قبل از رسم یقه گرد باید ابتدا کنفورماسیون را رسم کنیم. ابتدا لازم است بدانید کنفورماسیون چیست.

کنفورماسیون در این روش، یک پنس است که برای انتقال و اصلاح فرم الگو استفاده می‌شود.

مرحله ۱ ــ تعیین محل پنس کنفورماسیون

۱ .از قسمت حلقه آستین، ۹ سانتی‌متر به سمت پایین اندازه‌گیری کرده و علامت بزنید.

۲ .نقطه به‌دست‌آمده را به نوک سینه وصل کنید. به این ترتیب، پنس کنفورماسیون تشکیل می‌شود.

مرحله ۲ ــ انتقال پنس

۳ .پنس کنفورماسیون را باز کنید.

۴ .هنگام باز کردن پنس دقت کنید که نوک سینه جابه‌جا یا باز نشود.

۵ .حالا پنس سرشانه را ببندید.

بخش دوم: اصلاح خط یقه قبلی

عزیزان من، حالا به سراغ طراحی یقه گرد می‌رویم. ابتدا باید خط یقه قبلی را اصلاح کنیم تا بتوانیم یقه جدید را طراحی کنیم.

مرحله ۳ ــ اصلاح یقه جلو

۱ .از خط یقه، در قسمت سرشانه، ۷ میلی‌متر به سمت داخل علامت بزنید.

۲ .از قسمت پایین یقه نیز ۷ میلی‌متر به سمت پایین حرکت کرده و علامت بزنید.

۳ .دو نقطه به‌دست‌آمده را با خطی به یکدیگر وصل کنید.

مرحله ۴ ــ اصلاح یقه پشت

همین روش را برای قسمت پشت الگو نیز تکرار کنید:

۱ .از خط یقه در قسمت سرشانه، ۷ میلی‌متر به سمت داخل بروید.

۲ .از قسمت پایین یقه، ۷ میلی‌متر به سمت پایین حرکت کنید.

۳ .دو نقطه را به یکدیگر وصل کنید.

بخش سوم: طراحی یقه گرد جدید

مرحله ۵ ــ طراحی یقه گرد جلو

۱ .از خط یقه جدید، در قسمت سرشانه، به اندازه ۱ تا ۳ سانتی‌متر به سمت داخل حرکت کرده و علامت بزنید.

۲ .از قسمت پایین یقه، به اندازه دلخواه پایین بیایید. مقدار معمول برای این قسمت ۳ تا ۴ سانتی‌متر است.

۳ .دو نقطه به‌دست‌آمده را با یک خط منحنی مناسب به یکدیگر وصل کنید تا فرم یقه گرد ایجاد شود.

مرحله ۶ ــ طراحی یقه گرد پشت

۱ .از خط یقه جدید، در قسمت سرشانه، یک سانتی‌متر به سمت داخل حرکت کنید.

۲. از قسمت پایین یقه، یک‌ونیم‌سانتی‌متر به سمت پایین بروید.

۳ .دو نقطه را با یک خط منحنی مناسب به یکدیگر وصل کنید.

بخش چهارم: قیچی کردن الگوی یقه

عزیزان من، هنگام قیچی کردن الگو دقت زیادی داشته باشید.

قیچی را دقیقاً روی خط نهایی رسم‌شده حرکت دهید و کاغذ را از روی خط برش بزنید. از خط به سمت داخل یا خارج منحرف نشوید؛ زیرا این کار ممکن است هنگام دوخت باعث ایجاد ناهماهنگی و مشکل شود.

از خط وسط جلوی بالاتنه، ۴ سانتی‌متر به سمت بیرون در نظر بگیرید .این مقدار، اندازه دکمه‌خور لباس است.

شنایی با لباس جلو باز و جلو بسته

لباس جلو بسته

جلوی لباس بدون بازشو و محل دکمه یا زیپ طراحی می‌شود.

لباس جلو باز

در قسمت جلوی لباس، محل بازشو برای دکمه، زیپ یا روش بسته‌شدن دیگر در نظر گرفته می‌شود.

تفاوت در آماده‌سازی الگو

- در لباس جلو بسته، الگوی جلو معمولاً روی دولای بسته پارچه قرار می‌گیرد.
- در لباس جلو باز، الگوی جلو به‌صورت جداگانه روی پارچه قرار می‌گیرد و باید مقدار سجاف یا روی‌هم‌گرد متناسب با مدل در نظر گرفته شود

بخش پنجم :قرار دادن الگو روی پارچه

مرحله ۱ ـ آماده‌سازی پارچه

۱. پارچه را از نظر عیب، لکه و ایرادهای بافت بررسی کنید.
۲. در صورت نیاز پارچه را پیش‌شست‌وشو یا اتو کنید تا جمع‌شدگی احتمالی آن برطرف شود.
۳. پارچه را روی سطح صاف و بزرگ پهن کنید.

مرحله ۲ ـ تشخیص راه پارچه

۱. ترکیب تار و پود پارچه را بررسی کنید.
۲. خط راه پارچه روی الگو را مشخص کنید.
۳. الگو را طوری قرار دهید که خط راه پارچه با ترکیب تار پارچه موازی باشد.

مرحله ۳ ـ قرار دادن الگو

۱. الگوی جلو و پشت را مطابق مدل لباس روی پارچه قرار دهید.
۲. اگر الگو روی دولای بسته قرار می‌گیرد، خط وسط الگو را دقیقاً روی دولای بسته پارچه بگذارید.
۳. الگو را با سوزن ته‌گرد یا وزنه مخصوص ثابت کنید.
۴. پیش از برش، جای تمام قطعات و مقدار پارچه موردنیاز را کنترل کنید.

مرحله ۴ ـ علامت‌گذاری

خطوط الگو، پنس‌ها، نقاط موازنه، محل سرشانه و محل اتصال قطعات را با صابون خیاطی یا ابزار علامت‌گذاری مناسب روی پارچه منتقل کنید.

زاپاس دوخت (درزخور)

زاپاس دوخت، مقدار پارچه‌ای است که در اطراف قطعات الگو برای ایجاد درز و اتصال قطعات به یکدیگر اضافه می‌شود.

مقدار پیشنهادی زاپاس دوخت در خیاطی:

محل دوخت	مقدار زاپاس
درزهای پهلو	۱ تا ۱/۵ سانتی‌متر
سرشانه	۱ تا ۱/۵ سانتی‌متر
حلقه آستین	۱ سانتی‌متر
درز آستین	۱ تا ۱/۵ سانتی‌متر
یقه	۱ سانتی‌متر
پایین لباس	۳ تا ۴ سانتی‌متر
پایین آستین	۲ تا ۳ سانتی‌متر

نکته آموزشی مهم :مقدار زاپاس دوخت به نوع لباس، جنس پارچه، روش دوخت و نوع تمیزکاری لبه‌ها بستگی دارد. این اندازه‌ها مقادیر پیشنهادی هستند، نه قانون ثابت.

زاپاس دوخت (درزخور)

زاپاس دوخت مقدار پارچه‌ای است که در اطراف الگو، برای اتصال قطعات لباس به یکدیگر و انجام عملیات دوخت در نظر گرفته می‌شود. این مقدار باید پیش از برش پارچه مشخص و روی پارچه علامت‌گذاری شود.

نکات مهم در تعیین زاپاس دوخت:

۱ .زاپاس درز پهلو نباید از ۳ سانتی‌متر بیشتر باشد.

۲ .طول درز پهلوی قطعات لباس و درز زیرین آستین باید با یکدیگر تطبیق داده شود تا هنگام اتصال قطعات، هماهنگی لازم وجود داشته باشد.

۳ .مقدار زاپاس دوخت باید با توجه به نوع لباس، جنس پارچه و روش دوخت انتخاب شود.

۴ .هنگام اضافه کردن زاپاس، دقت کنید که خطوط اصلی الگو و خطوط دوخت با یکدیگر اشتباه نشوند.

۵ .پیش از برش نهایی، تمام قطعات الگو را از نظر اندازه، تطابق درزها و مقدار زاپاس بررسی کنید.

نکته آموزشی :کنترل دقیق درزها و زاپاس دوخت پیش از برش، از بروز خطا در مراحل بعدی دوخت جلوگیری می‌کند و باعث می‌شود قطعات لباس به‌درستی به یکدیگر متصل شوند.

نکته مهم: آماده‌سازی لبه ترکی پارچه

پیش از قرار دادن الگو روی پارچه، لبه ترکی پارچه را بررسی کنید. در صورت وجود قسمت‌های ضخیم، سفت، جمع‌شده یا ناهماهنگ، این قسمت‌ها را با قیچی جدا کنید.

لبه ترکی پارچه نباید به‌صورت ناخواسته در قسمت‌های داخلی لباس باقی بماند؛ زیرا ممکن است باعث ایجاد ضخامت اضافی، بدفرمی یا ظاهر نامناسب در لباس شود.

پس از آماده‌سازی لبه پارچه، راستای تار و پود را مشخص کرده و مراحل چیدمان الگو را آغاز کنید.

تعیین راستای پارچه و چیدمان الگو

۱ .تشخیص راستای پارچه

پارچه دارای سه راستای اصلی است:

- راه تار :نخ‌هایی که در طول پارچه قرار دارند.
- راه پود :نخ‌هایی که در عرض پارچه قرار دارند.
- راه اریب :جهتی که با زاویه ۴۵ درجه نسبت به تار و پود قرار می‌گیرد.

۲ .تعیین خط راه پارچه روی الگو

روی هر الگو معمولاً خطی برای مشخص کردن راستای قرارگیری آن روی پارچه رسم می‌شود.

این خط باید با راستای تار پارچه موازی باشد، مگر اینکه مدل لباس یا طراحی الگو روش دیگری را مشخص کرده باشد.

۳ .چیدمان قطعات الگو

- ابتدا قطعات بزرگ‌تر را روی پارچه قرار دهید.
- قطعات را با توجه به راه پارچه تنظیم کنید.
- فضای کافی برای زاپاس دوخت در نظر بگیرید.
- قطعات قرینه را مطابق دستور الگو روی دولای پارچه قرار دهید.
- از هدر رفتن بی‌دلیل پارچه جلوگیری کنید.

نکته آموزشی :پیش از ثابت کردن الگوها، فاصله خطوط راه پارچه از لبه ترکی را در دو نقطه اندازه‌گیری کنید تا از موازی بودن آن اطمینان حاصل شود.

راستاگیری پارچه چیست؟

راستاگیری یعنی تنظیم صحیح الگو روی پارچه به‌گونه‌ای که جهت طولی الگو با جهت تار پارچه هماهنگ باشد.

این کار باعث می‌شود قطعات لباس پس از برش و دوخت، در جهت صحیح قرار بگیرند و لباس روی بدن دچار پیچ‌خوردگی یا بدفرمی نشود.

روش انجام راستاگیری:

۱ .خط راه پارچه را که روی الگو مشخص شده است پیدا کنید.

۲ .الگو را روی پارچه قرار دهید.

۳ .فاصله ابتدا و انتهای خط راه پارچه الگو را تا لبه ترکی پارچه اندازه بگیرید.

۴ .دو فاصله اندازه‌گیری‌شده باید برابر باشند.

۵ .پس از تنظیم فاصله‌ها، الگو را ثابت کنید.

نکته :برابر بودن این دو فاصله نشان می‌دهد خط راه پارچه الگو با لبه ترکی پارچه موازی قرار گرفته است.

ثابت کردن الگو روی پارچه

پس از اطمینان از صحیح بودن چیدمان و راستاگیری، باید الگوها را روی پارچه ثابت کنیم.

1. **الگو را بدون ایجاد کشیدگی یا چین روی پارچه قرار دهید.**
2. **با استفاده از سوزن ته‌گرد یا وزنه مخصوص، الگو را ثابت کنید.**
3. **سوزن‌ها را طوری قرار دهید که هنگام برش مانع حرکت قیچی نشوند.**
4. **مطمئن شوید تمام قطعات الگو در موقعیت صحیح قرار گرفته‌اند.**
5. **پیش از شروع برش، وجود زاپاس دوخت و علامت‌های موردنیاز را بررسی کنید.**

مرحله بعد: انتقال علامت‌های الگو روی پارچه

علامت‌هایی مانند:

- **محل پنس‌ها**
- **نقاط موازنه**
- **محل اتصال آستین**
- **نقاط مبدأ و انتهای دوخت**

- محل جیب و سایر جزئیات طراحی

باید با دقت روی پارچه منتقل شوند.

نکته :علامت‌گذاری باید با ابزار مناسب جنس پارچه انجام شود تا به بافت آن آسیب نرسد و پس از دوخت نیز قابل پاک شدن باشد.

انتقال خطوط و علامت‌های الگو به پارچه

پس از ثابت کردن الگو روی پارچه، باید خطوط و علامت‌های موردنیاز را به پارچه منتقل کنیم.

برای این کار می‌توان از کاربن خیاطی و رولت استفاده کرد.

وسایل موردنیاز:

- کاربن مخصوص خیاطی با قابلیت پاک شدن از روی پارچه
- رولت خیاطی

روش انجام کار:

۱ .کاربن خیاطی را بین الگو و پارچه قرار دهید؛ به‌گونه‌ای که سطح رنگی آن با سطح پارچه تماس داشته باشد.

۲ .رولت را روی خطوط و علامت‌های موردنظر حرکت دهید.

۳ .خطوط منتقل‌شده را بررسی کنید تا واضح و قابل مشاهده باشند.

۴ .پس از اتمام علامت‌گذاری، کاربن را بردارید و از انتقال صحیح تمام علامت‌ها اطمینان حاصل کنید.

نکات مهم:

- پیش از استفاده، کاربن را روی قسمت کوچکی از پارچه آزمایش کنید.

- از کاربن مخصوص خیاطی استفاده کنید که اثر آن متناسب با جنس پارچه قابل پاک شدن باشد.
- فشار رولت باید به‌اندازه‌ای باشد که علامت‌ها منتقل شوند، بدون اینکه به پارچه آسیب برسد.
- از کاربن معمولی یا دائمی استفاده نکنید.
- برش پارچه
- پس از چیدمان، راستاگیری، ثابت کردن الگو و انتقال علامت‌ها، نوبت برش پارچه است.
- مراحل برش:

۱. پیش از برش، تمام قطعات الگو را بررسی کنید تا هیچ قطعه‌ای جا نیفتاده باشد.
۲. از قیچی مخصوص پارچه و تیز استفاده کنید.
۳. برش را مطابق خطوط برش و زاپاس دوخت انجام دهید.
۴. هنگام برش، پارچه را نکشید و از جابه‌جایی لایه‌های آن جلوگیری کنید.
۵. قیچی را تا حد امکان نزدیک سطح میز نگه دارید تا برش دقیق‌تری داشته باشید.
۶. پس از برش، قطعات را جداگانه مرتب کنید و علامت‌های آن‌ها را کنترل کنید.

نکته مهم: هنگام برش پارچه دولا، هر دو لایه باید کاملاً روی هم قرار داشته باشند و حرکت نکنند.

سردوز کردن لبه‌های پارچه پس از برش

پس از اتمام برش، لبه‌های قطعات پارچه باید بررسی و در صورت نیاز سردوز شوند.

سردوز کردن به عملیاتی گفته می‌شود که در آن لبه خام پارچه با استفاده از چرخ سردوز دوخته می‌شود تا از ریش‌ریش شدن و باز شدن تار و پود پارچه جلوگیری شود.

مراحل انجام کار:

۱ .تمام قطعات برش‌خورده را بررسی کنید.

۲ .لبه‌هایی را که نیاز به سردوز دارند مشخص کنید.

۳ .لبه پارچه را با دقت از زیر پایه چرخ سردوز عبور دهید.

۴ .دقت کنید سردوز وارد خط دوخت اصلی یا زاپاس درز نشود.

۵ .پس از پایان کار، قطعات را از نظر تمیزی و یکنواختی دوخت بررسی کنید.

نکات مهم:

- **نوع سردوز باید متناسب با جنس و ضخامت پارچه انتخاب شود.**
- **در قسمت‌هایی که قرار است درز، پنس یا جزئیات خاصی اجرا شود، سردوز نباید باعث تغییر شکل قطعه شود.**
- **لبه‌های پارچه‌های ظریف و حساس باید با تنظیم مناسب چرخ سردوز تمیزکاری شوند.**
- **انتخاب رنگ نخ متناسب با پارچه**
- **برای داشتن دوختی تمیز و زیبا، بهتر است رنگ نخ چرخ خیاطی، نخ ماسوره و نخ سردوز متناسب با رنگ پارچه انتخاب شود.**
- **نکات مهم:**

- ۱ .رنگ نخ چرخ و ماسوره بهتر است با رنگ پارچه هماهنگ باشد.
- ۲ .در چرخ خیاطی، رنگ نخ زیر و رو را متناسب با قسمت موردنظر لباس انتخاب کنید.
- ۳ .رنگ نخ سردوز نیز باید با رنگ پارچه هماهنگ باشد تا لبه‌های داخلی لباس ظاهر تمیزتری داشته باشند.
- ۴ .در پارچه‌های چندرنگ یا طرح‌دار، رنگ غالب پارچه می‌تواند معیار انتخاب نخ باشد.
- نکته :در دوخت‌های تزئینی یا زمانی که هدف ایجاد تضاد رنگی است، می‌توان از رنگ نخ متفاوت استفاده کرد.
- آماده‌سازی قطعات برای دوخت
- پس از برش و سردوز کردن لبه‌های موردنیاز، قطعات لباس باید برای شروع دوخت مرتب و آماده شوند.
- مراحل آماده‌سازی:

۱. قطعات جلو و پشت لباس را از یکدیگر جدا و مرتب کنید.

۲. قطعات قرینه را کنار هم قرار دهید.

۳. علامت‌های منتقل‌شده روی پارچه را بررسی کنید.

۴. محل پنس‌ها، ساسون‌ها، جیب‌ها و سایر جزئیات را مشخص کنید.

۵. قطعاتی را که باید به یکدیگر متصل شوند، مطابق ترتیب دوخت آماده کنید.

۶. در صورت نیاز، از سوزن ته‌گرد یا کوک موقت برای ثابت نگه داشتن قطعات استفاده کنید.

- نکته مهم :قبل از شروع دوخت، همیشه قطعات را با یکدیگر تطبیق دهید تا از جابه‌جایی یا اشتباه در اتصال آن‌ها جلوگیری شود.
- آماده‌سازی و دوخت سجاف با لایی چسب

- روش آماده‌سازی و دوخت سجاف به مدل لباس و نوع طراحی آن بستگی دارد. برای داشتن سجافی تمیز و خوش‌فرم، مراحل زیر را با دقت انجام دهید.
- ۱ .آماده‌سازی لایی چسب
- برای چسباندن لایی، ابتدا قطعه لایی را حدود یک سانتی‌متر بزرگ‌تر از قطعه پارچه موردنظر در نظر بگیرید.
- ۲ .چسباندن لایی
- لایی را روی قسمت پشت پارچه قرار دهید و با استفاده از اتو پرس و اتو بخار، مطابق جنس پارچه و دستورالعمل لایی، آن را بچسبانید. اتو را به‌آرامی روی قسمت‌های مختلف قرار دهید تا لایی کاملاً به پارچه بچسبد.
- ۳ .اصلاح اضافه لایی
- پس از چسباندن و تثبیت لایی، قسمت‌های اضافی آن را با قیچی برش دهید.
- ۴ .ثابت کردن قطعه با کوک
- قطعه آماده‌شده را با کوک موقت ثابت کنید تا هنگام دوخت جابه‌جا نشود.
- ۵ .دوخت با چرخ خیاطی
- پس از اطمینان از صحیح بودن قرارگیری قطعه، دوخت را با سرعت کم چرخ خیاطی آغاز کنید. ابتدا و انتهای دوخت را با دوخت رفت و برگشت محکم کنید.
- ۶ .تمیزکاری و اتوکاری
- پس از اتمام دوخت، نخ‌های کوک و اضافه نخ‌ها را قیچی کنید و قطعه را اتو بزنید.
- ۷ .دوخت در نزدیکی درز
- با استفاده از نیم‌پایه چرخ خیاطی، دوختی نزدیک به درز اصلی انجام دهید. این کار به ثابت ماندن لبه و خواب بهتر سجاف کمک می‌کند.
- ۸ .چرت زدن داخل سجاف
- در قسمت‌های منحنی سجاف، با فاصله تقریبی ۷ سانتی‌متر چرت‌های کوچک ایجاد کنید. چرت‌ها نباید به خط دوخت نزدیک شوند یا به آن آسیب برسانند.

- ۹ .اتوکاری نهایی
- در پایان، سجاف را به‌آرامی اتو کنید تا لبه‌ها مرتب و خوش‌فرم شوند.
- نکته مهم :هنگام چرت زدن، مراقب باشید قیچی به خط دوخت برخورد نکند. در قسمت‌های منحنی و دارای انحناهای بیشتر، فاصله چرت‌ها باید متناسب با میزان انحنا تنظیم شود.
- دوخت زیرِ درز سجاف(Understitching)
- پس از اتصال سجاف به لباس، درز دوخت را به سمت سجاف برگردانید و با استفاده از نیم‌پایه چرخ خیاطی، نزدیک به خط درز روی سجاف دوخت بزنید.
- این دوخت باعث می‌شود سجاف به سمت داخل لباس بخوابد، از برگشتن آن به سمت روی لباس جلوگیری شود و لبه لباس ظاهر مرتب‌تری داشته باشد.
- دوخت سرشانه
- پس از آماده‌سازی سجاف، نوبت اتصال سرشانه‌های جلو و پشت لباس است.
- مراحل انجام کار:

۱. قطعه جلو و پشت لباس را از قسمت سرشانه روی یکدیگر قرار دهید؛ به‌طوری‌که روی پارچه‌ها مقابل یکدیگر باشند.

۲. نقاط ابتدا و انتهای سرشانه را با هم تطبیق دهید.

۳. لبه‌ها را با سوزن ته‌گرد یا کوک موقت ثابت کنید.

۴. قبل از دوخت، طول دو سرشانه را کنترل کنید تا کاملاً با یکدیگر هماهنگ باشند.

۵. سرشانه‌ها را با دقت و سرعت مناسب چرخ بدوزید.

۶. ابتدا و انتهای دوخت را با دوخت رفت و برگشت محکم کنید.

۷. پس از دوخت، اضافه نخ‌ها را قیچی کرده و درز را اتو کنید.

- نکته آموزشی :اتوکاری درز سرشانه باید با توجه به مدل لباس و روش اجرای آن انجام شود.

نکته مهم در تقویت درز سرشانه

برای جلوگیری از کشیدگی و تغییر فرم درز سرشانه، با توجه به نوع لباس و جنس پارچه از نوار تقویتی استفاده می‌شود.

- لباس‌های خانگی :بهتر است هنگام دوخت سرشانه از نوار اریب مناسب برای تقویت درز استفاده شود.
- لباس‌های مانتو: درصورتی‌که پارچه و ساختار لباس استحکام کافی داشته باشد، نیازی به استفاده از نوار اریب نیست.

انتخاب روش تقویت سرشانه باید متناسب با جنس پارچه، ضخامت آن و مدل لباس انجام شود.

دوخت درزهای پهلو

پس از اتصال سرشانه‌ها، نوبت دوخت درزهای پهلوی لباس است.

مراحل انجام کار:

۱. قطعات جلو و پشت لباس را از قسمت پهلو روی یکدیگر قرار دهید، به‌طوری‌که روی پارچه‌ها مقابل هم باشند.
۲. نقاط موازنه و محل اتصال درزها را با یکدیگر تطبیق دهید.
۳. ابتدا و انتهای درز پهلو را کنترل کنید تا طول دو قسمت با هم هماهنگ باشد.
۴. لبه‌های پارچه را با سوزن ته‌گرد یا کوک موقت ثابت کنید.
۵. درز پهلو را با چرخ خیاطی بدوزید.
۶. ابتدا و انتهای دوخت را با دوخت رفت و برگشت محکم کنید.
۷. پس از دوخت، نخ‌های اضافی را قیچی کرده و درز را اتو کنید.
۸. نکات مهم:
۹. هنگام دوخت، پارچه را نکشید.
۱۰. به علامت‌های موازنه توجه کنید.
۱۱. درزها باید بدون چین‌خوردگی و کشیدگی دوخته شوند.

اتوکاری درز پهلو

پس از دوخت درزهای پهلو، زاپاس دوخت را از هم باز کرده و با استفاده از اتو، هر دو طرف درز را به‌صورت جداگانه اتو کنید تا درز کاملاً صاف و باز بخوابد.

این روش باعث می‌شود:

- **ضخامت درز در یک سمت جمع نشود.**
- **سطح لباس صاف‌تر و مرتب‌تر باشد.**
- **لباس هنگام پوشیدن فرم بهتری داشته باشد.**

نکته :دمای اتو و میزان بخار باید متناسب با جنس پارچه تنظیم شود.

دوخت آستین متریک

مرحله اول: آماده‌سازی آستین

۱. قطعه آستین برش‌خورده را روی میز قرار دهید.
۲. علامت‌های موازنه جلو، پشت و تاج آستین را بررسی کنید.
۳. قسمت جلوی آستین و پشت آن را مشخص کنید تا هنگام اتصال اشتباه نشود.
۴. درز زیر آستین را برای دوخت آماده کنید.

مرحله دوم: دوخت درز زیر آستین

۱.آستین را از قسمت درز زیرین، به‌طوری‌که روی پارچه‌ها مقابل یکدیگر باشند، تا کنید.

۲.لبه‌ها و نقاط ابتدا و انتها را تطبیق دهید.

۳.درز زیر آستین را با چرخ بدوزید.

۴.اضافه نخ‌ها را قیچی کنید و درز را مطابق روش موردنظر اتو کنید.

مرحله سوم: آماده‌سازی تاج آستین

قسمت تاج آستین باید با حلقه آستین بالاتنه تطبیق داده شود. نقاط موازنه را کنترل کنید و در صورت وجود اضافه تاج، آن را به‌طور یکنواخت تنظیم کنید.

تعیین محل دوخت ردیف‌های خرد تاج آستین

۱ .ابتدا نقطه مرکزی تاج آستین را مشخص کنید.

۲ .از نقطه تاج، در هر طرف به اندازه ۶ سانتی‌متر علامت بزنید.

۳ .از نقطه تاج، یک سانتی‌متر به سمت پایین آمده و محل قرارگیری ردیف‌های دوخت خرد را مشخص کنید.

۴ .دو ردیف دوخت درشت و موازی در محدوده تعیین‌شده اجرا کنید.

۵ .با کشیدن نخ‌ها، مقدار اضافه پارچه را به‌صورت یکنواخت تنظیم کنید.

اتصال آستین به حلقه آستین

۱ .پس از تنظیم خرد تاج آستین، نقطه تاج را با درز سرشانه بالاتنه منطبق کنید.

۲ .درز زیر آستین را با درز پهلوی لباس و سایر نقاط موازنه را با علامت‌های متناظر روی حلقه آستین تطبیق دهید.

۳ .آستین را با سوزن ته‌گرد در جای خود ثابت کنید.

۴ .هنگام دوخت، مراقب باشید خردها یکنواخت پخش شوند و پارچه زیر پایه چرخ جمع نشود.

۵ .در پایان، دوخت را بررسی کنید تا تاج آستین صاف، متقارن و تمیز قرار گرفته باشد.

جمع‌بندی آموزش متد متریک

در این فصل با اصول رسم الگوی بالاتنه به روش متریک آشنا شدیم و مراحل مختلف طراحی و آماده‌سازی الگو را قدم‌به‌قدم یاد گرفتیم.

در طول این آموزش، با موارد زیر آشنا شدیم:

۱ .شناخت ابزارهای موردنیاز برای رسم الگو و دوخت.

۲ .آشنایی با اندازه‌گیری صحیح اندام و ثبت اندازه‌ها.

۳ .شناخت خطوط اصلی الگو و نحوه رسم آن‌ها با استفاده از فرمول‌های متریک.

۴ .رسم الگوی بالاتنه، تعیین محل پنس‌ها و طراحی قسمت‌های مختلف الگو.

۵ .رسم الگوی آستین و آشنایی با اجزای آن.

۶ .آماده‌سازی پارچه، بررسی لبه ترکی، تشخیص راه پارچه و راستاگیری الگو.

۷ .چیدمان الگو روی پارچه، انتقال علامت‌ها و برش صحیح قطعات.

۸ .آشنایی با مراحل دوخت بالاتنه، آماده‌سازی سجاف، استفاده از لایی، دوخت درزها و اتوکاری.

۹ .آماده‌سازی آستین، دوخت درز زیر آستین، ایجاد خرد تاج و اتصال آستین به حلقه بالاتنه با تطبیق نقطه تاج با درز سرشانه.

سخن پایانی

رسم الگو تنها یکی از مراحل دوخت یک لباس است. برای رسیدن به نتیجه‌ای تمیز و حرفه‌ای، دقت در اندازه‌گیری، رسم صحیح الگو، راستاگیری، برش اصولی، دوخت مرتب و اتوکاری صحیح اهمیت زیادی دارد.

به خاطر داشته باشید که مهارت خیاطی با تمرین، دقت و تجربه به‌دست می‌آید. هرچه بیشتر تمرین کنید، درک شما از الگو و ارتباط میان الگو، پارچه و دوخت بهتر خواهد شد.

با پایان این فصل، آموزش متد متریک به پایان می‌رسد. در بخش‌های بعدی به‌صورت مستقل با انواع یقه و انواع مچ آشنا خواهیم شد.

NOVENTRA

دلیلی برای هر خط، هر اندازه و هر دوخت.